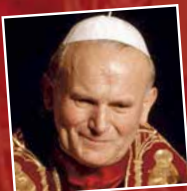

mei 2014

SamenKerk 4

Uitgave van het Bisdom Haarlem - Amsterdam

Heiligverklaring
Johannes XXIII en
Johannes Paulus II

Heilig

6

10

18

22

34

38

In dit nummer

Rome, de dag dat twee pausen heilig verklaard werden...	3
Persoonlijke herinneringen aan de heilige Johannes Paulus II	4
Dag van de Caritas	6
Twee heilige pausen erbij	8
Allemaal heilig? Bezoek aan moeder Teresa	10
Persoonlijke herinneringen aan Johannes Paulus II	12
Heiligverklaring van Johannes Paulus II en Johannes XXIII	14
De heilige Johannes XXIII: een leven in foto's	18
De heilige Johannes Paulus II: een leven in foto's	22
De heilige Johannes Paulus II en Nederland	27
De aanslag	29
Het Tweede Vaticaans Concilie	30
Uit de kroniek en agenda	32
Vermeldenswaard	33
Inzegening van de kloosterkapel	34
Van Onderop	36
Vermeldenswaard	37
Jongerenpagina's	38
'n Beetje Crypto	40
Johannes Paulus II en de dialoog tussen de godsdiensten	41
Eucharistie: een ontmoeting met de levende Heer	42
Bisdombedevaart naar Rome	44
Personalía	47
Belicht	48

Colofon

Samen Kerk is het informatieblad binnen het Bisdom Haarlem - Amsterdam en verschijnt tienmaal per jaar nummer 4 jaargang nr. 39

Verantwoordelijke redactie:
Margot de Zeeuw,
Wim Peeters, hoofdredacteur

Redactieadres:
Samen Kerk
Postbus 1053,
2001 BB Haarlem
Telefoon: (023) 511 26 60
Faxnummer: (023) 511 26 59
Giro 43509
E-mail: pvermeer@bisdomhaarlem-amsterdam.nl
Internet: www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Medewerkers:
Marcel Poorthuis (Parels uit de Schattengrot)
Hein-Jan van Ogtrop (Kerkengek)
Lisette van Aken (Huwelijk en Gezin)

Mirjam Spruit - Borst (Catechese)
Berry Klaassens
Marius van der Knaap (Jongerenpagina's)

Abonnementsprijs:
€ 30,00 per jaar; buitenland: € 36,00 per jaar
Abonnementenadministratie: (023) 511 26 40

Advertenties:
Borgerpark Media
Postbus 8027
6060 AA Posterholt
Telefoon: (0475) 711 362
E-mail: info@borgerparkmedia.nl
www.borgerparkmedia.nl

Vormgeving/technische realisatie:
Novente vormgevers, Lunteren

Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming worden overgenomen. Van sommige teksten en illustraties is de herkomst niet te achterhalen. Verantwoordelijken kunnen reageren via bovenstaand adres.

Rome, de dag dat twee pausen heilig verklaard werden...

In dit nummer van Samen Kerk heel veel aandacht voor de heiligverklaring op 27 april van paus Johannes XXIII en van paus Johannes Paulus II. Overvol was de stad. De Nederlandse televisie sprak over één tot twee miljoen pelgrims; de Italiaanse collega's noemden een getal van vijf miljoen. In de nacht voorafgaand aan de heiligverklaringen moest ik me om vier uur melden bij de basiliek van de Sint Jan van Lateranen. Vandaar zouden de diakens en priesters met een bus naar de Sint Pieter gebracht worden. Hoe dichterbij het Pietersplein kwamen, hoe voller de straten waren. Het plein zou om circa vijf uur open gaan. In de portieken en de open kerken rondom het plein werden gelovigen wakker. Bij het plein moesten we de bus uit en lopend naar een kerk gaan vlak bij het plein. Bij die kerk zouden wij de communie uitdelen. Overal in de stad zouden de gelovigen de Eucharistie op het plein via schermen kunnen volgen en overal zouden de mensen te communie kunnen gaan.

Ondanks een politie escorte was de kerk nauwelijks te bereiken. De gelovigen stonden opgepakt. Er was geen doorkomen aan. Eindelijk, om half acht, konden we in de kerk met elkaar het ochtendgebed bidden. Er was een Eucharistieviering voor ons. In deze viering werden de honderden cibories met hosties geconsecreerd. Na deze viering trokken we onze gewaden aan. Op het scherm zagen we hoe de gelovigen op het plein alle heiligen gingen aanroepen in de litanie. Onder deze litanie kwam de processie met kardinalen, bisschoppen en de paus de Sint Pieter uit. Emeritus paus Benedictus werd onder groot applaus begroet.

Dan is het moment daar. Namens de kerk vraagt een kardinaal aan de paus om Johannes XXIII en Johannes Paulus II heilig te verklaren. En zo gebeurt. De gelovigen bevestigen deze verklaring enthousiast met geklap, zang, vlaggen zwaaien en geroep. In zijn preek roemt paus Franciscus zijn voorgangers: "Zij hebben de boodschap van het evangelie niet laten verstommen onder de krachten en machten van de wereld. Zij bleven opkomen voor de menselijke waarden van het christendom: vrijheid, rechtvaardigheid, menswaardigheid."

Dan is het moment om naar buiten te gaan. Wat een ervaring om in die mensenmassa van gelovigen het allerheiligste te delen dat we hebben! De Heer zelf is in ons midden. Hij is er voor Polen, Italianen, Duitsers, Venezuelanen, Argentijnen, Angolezen. Hier is de wereld aanwezig. Voor ieder klinkt "Corpus Christi". Pinksteren: we verstaan elkaar in de taal van de liefde.

Na de zegen en de zending liep ik door de stad. Het was één grote mensenzee, zingend, feestend in de stad van de paus. Het centrum van een kerk, die steeds weer de boodschap van Jezus laat klinken. Johannes XXIII en Johannes Paulus II behoren nu officieel tot die grote stoet van mensen die daar op onvergetelijke wijze hun leven voor gegeven hebben. <

Diaken Rob Mascini

Zon-omstraalde paus

Persoonlijke herinneringen aan de heilige Johannes Paulus II

Dit speciale nummer van Samen Kerk staat in het teken van twee heilige pausen. Eric Fennis en Berry Klaassens schrijven voor ons over hun persoonlijke ervaringen met Johannes Paulus II.

Ik had zelf de eer om de Heilige Johannes Paulus II van nabij mee te maken op de bedevaart naar Rome in 2004 met het Seminarie. Wij mochten de Paus ontmoeten aansluitend aan de generale Audiëntie op het St. Pietersplein. Wij stonden als seminarie gemeenschap aan de vooravond van de verhuizing. Wij zouden in de maand volgend op de bedevaart van de Zusters Karmelietessen in Vogelenzang verhuizen naar de Tiltenberg aan de andere kant van het dorp. De eerste steen met opschrift werd door St. Johannes Paulus II gezegend na de audiëntie. Ik had de eer om deze steen vanuit Nederland mee te nemen naar de Eeuwige Stad, een eervolle taak bij een onvergetelijk moment.

Een van de kapelaans van het Heiligdom van Lourdes wist mij het volgende te vertellen.
 “... de Paus had aangegeven dat hij graag nog eens in stilte wilde bidden bij de grot van de verschijningen. Er werd direct gezegd dat dat praktisch onmogelijk is. Er is hier immers altijd wel rumoer, van de stad, van de mensen. Echt stil is het hier nooit. Echter op het moment dat de oude en zieke Paus aankwam bij de grot en zijn gebed begon kwam er een stilte op die zich langzaam over het heiligdom verplaatste tot in de stad. Langzaam kwam ook het geluid terug toen de Paus uitgebeden was. Een moment dat enorm veel indruk heeft gemaakt op mij persoonlijk. En niet alleen op mij.

Nu nog, zoveel jaren later wordt er over gesproken door de mensen die dit mochten meemaken...”

Berry Klaassens

Een ontroerend moment....

In maart 2004 waren de bisschoppen in het kader van hun Ad Limina bezoek in Rome. Gebruikelijk is dat ook de secretarissen en de perschefs mee mogen in het gevolg van de bisschoppen als deze een ontmoeting hebben met de Paus. Collega Wim Peeters en ondergetekende waren op die bewuste ochtend in maart de laatsten die Paus Johannes Paulus II een hand mochten geven. Hij sprak ons nog even aan terwijl alle anderen de ruimte aan het verlaten waren, zo ook de secretarissen en beveiligers van de Paus zelf. Toen wij afscheid namen van de Paus, zat deze helemaal alleen in de ontvangstzaal en scheen de zon door de ramen op zijn broze gelaat. Bij de deur draaiden collega Wim en ik ons nog even om en de door de zon omstraalde Paus zwaaide ons letterlijk uit. Na vele momenten eerder, was dit de laatste keer dat wij hem bij leven mochten ontmoeten. Een ontroerend moment om nooit meer te vergeten. <

Eric Fennis
Kanselier

De paus zegent in 2004 de eerste steen van het seminarie in Vogelenzang.

De paus bidt bij de grot in Lourdes.

Verslag van de Dag van de Caritas op 29 maart 2014 in Heiloo

“Het gaat vandaag weer over inhoud en toekomst en dat is een verademing”, aldus een van de deelnemers aan de vierde Dag van de Caritas in het Bisdom Haarlem-Amsterdam. Maar liefst honderd mensen, bestuursleden van caritasinstellingen, diaconale vrijwilligers, pastores voor diaconie, medewerkers van verschillende jongerenprojecten en de hulpbisschop, kwamen bijeen op zaterdag 29 maart in het diocesaan Heiligdom in Heiloo. Honderd mensen die zich bewust inzetten voor daden van liefde vanuit hun gelovige inspiratie. Wanneer die elkaar ontmoeten, zich met elkaar verbinden en laten inspireren gebeurt er wat!

Caritas in de toekomst

Thema vandaag was “Caritas in de toekomst”. Voor de toekomst van de caritas is het van groot belang dat jongeren bij het werk betrokken worden. Medewerkers van jongerenprojecten namen de deelnemers met beelden en verhalen mee in hun ervaringen met jongeren die nu al actief zijn in de caritas bij: Samen van Don Bosco, M25 in Hoofddorp, DiaconAction, en Sant’Egidio. Naast aandacht voor jongeren was er uiteraard aandacht voor de diaconale vrijwilligers van nu. Hoezeer het voor de toekomst van belang is dat huidige bestuurders en werkgroepleden nadenken over samenwerking en ook daadwerkelijk stappen ondernemen, bleek uit de bijdrage van twee caritasbestuurders. Zij verhaalden over de jarenlange samenwerking tussen parochiële caritasinstellingen (PCI’s) en Interparochiële caritasinstellingen (IPCI’s) in de regio Zaanstreek en de plannen voor de toekomst.

Vriendschap is de basis bij Sant’Egidio

Marc is een van de leden van de Sant’Egidio gemeenschap Amsterdam. Sant’Egidio werkt voor armen vanuit een spiritualiteit die de armen als vrienden ziet en hen als vrienden benadert. Door de combinatie van gebed, vriendschap en concrete inzet voor de armen, blijken ook jongeren zich aangesproken te voelen door het Evangelie. Marc vertelde hoe belangrijk het is voor jongeren dat zij zich geaccepteerd voelen en merken dat zij van betekenis zijn in de samenleving. Dat zij in aanraking komen met mensen die authentiek, vanuit hun geloof, vriendschap sluiten met elkaar en met armen. Dat deze navolging van Jezus een roeping is voor alle mensen, ook voor jonge-

ren en onkerkelijken. Sta ergens voor, als kerk en zet de deuren open, wagenwijd, voor armen. “Ga naar buiten en laat als katholieken zien dat we iets betekenen,” roept Marc ons op. Het is voor jongeren aantrekkelijk als we vreugdevol zijn over ons geloof, zij zijn blij om mee te maken dat zij voor anderen van betekenis kunnen zijn.

DiaconAction: aan de slag in de omgeving

DiaconAction brengt jongeren in contact met diaconie op een manier die heel direct verbonden is met hun eigen leefomgeving. Ze leren er vaak nieuwe mensen door kennen en samen op een goede en zinvolle manier bezig te zijn. Karin Blaauw, jongerenwerkster in de Noordkop, deelt haar ervaringen en geeft praktische tips. Jongeren worden overspoeld door media en advertenties, zij worden geraakt door een goed verhaal. Vooraf aan het opzetten van een DiaconAction activiteit in de parochie is het dan ook van belang dat begeleiders bij zichzelf te rade gaan: Waarom wil ik iets met- en voor jongeren doen? Wat wil ik bereiken? En vooral: Van waaruit doe

ik dat? Hoe kan ik vanuit mijn eigen geloofsbeleving jongeren inspireren? “Laat je dragen door de liefde zelf en blijf bij je bron,” geeft Karin mee. “En werk aan draagvlak bij de pastor en bestuur.”

M25 Hoofddorp, grenzen verleggen

Maurice Lagemaat, jongerenwerker en oprichter van M25 Hoofddorp, geeft aan dat publiciteit over het ontwikkelde aanbod voor M25 een vereiste is. Het valt hem op dat websites van parochies zelden op de openingpagina een aantrekkelijk aanbod voor jongeren laten zien. Facebook, Twitter, de website van de parochie en ook het kerkblad zijn belangrijke kanalen om jongeren bij de caritas te betrekken. Het ontwikkelen van missie en visie over wat je met jongeren kunt doen voor “de minsten der mijnen” gaat daarmee samen.

In Hoofddorp is het jongerenpastoraat al jaren een aandachtspunt. Anderhalf jaar geleden is er voor gekozen om met M25 een nieuwe weg in te slaan. Het uitgangspunt was om aan te sluiten bij de leefwereld en de idealen van de jongeren. Daarbij zijn samen chillen, gezelligheid en ‘iets’ doen met je idealen en je geloof belangrijk.

Don Bosco SAMEN, jongeren en straatkinderen

Michael Baumeister is coördinator van het project SAMEN van de Salesianen in Amsterdam. Hij gaf de pijlers aan waar het om draait bij het jongerenproject SAMEN van Don Bosco. Dat zijn: geef verantwoordelijkheid aan jongeren; geef hen daarbij vertrouwen en vrijheid; laat hen de verbondenheid voelen van SAMEN en elkaar en besteed aandacht

aan zingeving, aan de vragen van de jongeren.

“Don Bosco SAMEN” heeft contact met straatkinderenprojecten in Azië, Latijns-Amerika en Afrika. SAMEN biedt jongeren (18-25 jaar) de mogelijkheid om daar voor een periode van drie tot zes maanden als vrijwilliger te werken. SAMEN zorgt voor een goede voorbereiding van de jongeren voordat ze vertrekken, zij houden contact en er is een na-traject waarbij hun ervaring centraal staat. Ook kunnen jongeren voor een kortere tijd (vijf weken) mee met een groepsreis langs verschillende straatkinderenprojecten in Azië, Latijns-Amerika of Afrika.

Caritas in de Zaanstreek toekomstbestendig?

Frans van Rooy en Wim Niekus zijn leden van de “Gezamenlijke parochiële caritasinstellingen Zaanstreek”. De behoefte aan samenwerking én aan verdieping is groot bij de PCI’s in de Zaanstreek, vertelden zij. De caritasbestuurders uit deze regio kennen elkaar goed. Een agenda-commissie bereidt vier bijeenkomsten per jaar voor. Samenwerking en verdieping zijn daarbij een vast agendapunt. In het onomwonden advies dat zij hebben voor hun collega caritasbestuurders gaven zij hun richting aan: De diaconale praktijk is voor hen het belangrijkste. Regels rondom samenwerkingsvormen blijken soepeler dan gedacht. De nadruk ligt niet op geld, caritasbestuurders moeten helpen, dat is nodig en daar regelen we geld voor. De wil om gezamenlijk door te gaan is groot, dat maakt dat deze bestuurders open staan voor samenvoeging en het aantrekken van nieuwe mensen.

Hulpbisschop Mgr. Hendriks sloot de dag bemoedigend af. Vanuit de brief van Paus Franciscus, “De vreugde van het Evangelie,” gaf de hulpbisschop inspiratie mee om de inzet voor de Caritas te bezielen en te versterken. “Want,” zo voegde hij toe, “behalve het werk dat gedaan wordt, is de geest van waaruit het gebeurt, niet minder belangrijk.” <

Anita Witte

Voor meer informatie over de jongerenprojecten zie:

www.santegidio.nl
www.jongkatholiek.nl/diaconaction;
www.m25hoofddorp.nl;
www.samen.org

Voor de brochure Diaconaal Weekend over dit thema: caritas@bisdomhaarlem-amsterdam.nl

Twee heilige pausen erbij

Op Beloken Pasen, 27 april, zijn in Rome Johannes XXIII en Johannes Paulus II heilig verklaard. 'Samen Kerk' heeft mij gevraagd iets te vertellen over mijn persoonlijke ervaring met deze nieuwe heiligen. Over paus Johannes XXIII kan ik kort zijn. Toen hij paus was, zat ik op de middelbare school. Mijn belangstelling voor geloof en kerk was toen uiterst gering, en is daarna helemaal verdwenen. Het concilie is geheel aan mij voorbijgegaan. Pas in de jaren '70 is het geloof in m'n leven terug gekomen. Johannes XXIII was toen al vele jaren dood. Ik ken hem alleen uit de verhalen.

Wat is hij dik

Johannes XXIII was een man van eenvoud en humor. Toen hij net tot paus gekozen was, zo gaat een anekdote, liep hij over het St. Pietersplein. Een vrouw zei tamelijk luid: "Wat is hij dik!" De paus hoorde het, draaide zich om en zei: "Mevrouw, u zult hopelijk begrijpen dat een conclaaf geen schoonheidswedstrijd is". Hij was ook zeer doortastend. Eén van z'n medewerkers waarschuwde dat het volstrekt onmogelijk was om al in 1963 het concilie te beginnen. De paus antwoordde: "Goed, dan doen we het in '62". En zo gebeurde het. Toch behield hij het hart van een kind. Kardinaal Capovilla (nu 98 jaar oud), die 10 jaar zijn privé secretaris was zei onlangs: "Toen de paus in 1963 stierf, was ik niet getuige van de dood van een oude man. Ik zag een kind sterven". Heiligen zijn mensen die kinderen blijven, vulde hij aan, en van de paus was hem vooral "zijn glimlach, onschuld en goedheid" bijgebleven.

Beide pausen hebben historische stappen gezet. Johannes XXIII had de moed een concilie bijeen te roepen. Vooral Johannes Paulus II heeft het in praktijk gebracht, door de kerngedachten uit te voeren, en tegelijk misvattingen tegen te gaan. Hij maakte het evangelie ook relevant in sociale en economische verhoudingen, en zocht toenadering tot andere religies en andere christelijke kerken. Niet vanuit valse compromissen of relativering van de eigen geloofsinhoud – zijn verkondiging liet aan duidelijkheid niets te wensen over – maar vanuit het diepe besef dat liefde geen grenzen kent. Verschil van overtuiging, ook al gaat het tot in je vezels, mag nooit aanleiding zijn om op te houden lief te hebben, begreep hij. Dan zouden we het hart van ons geloof verraden. Dat is het waarin extremisten zich zo grondig vergissen.

Santo subito

Paus Johannes Paulus II heb ik wel goed gekend. Als priester heb ik hem al eens ontmoet en in de jaren dat ik bisschop ben, verschillende malen persoonlijk mogen spreken. Ik heb hem zien worden van een krachtige dynamische persoonlijkheid tot een lijdende dienaar Gods, die steeds meer de gevangene werd van zijn eigen lichaam, en die je zelfs tijdens het gesprek zag vechten om het vol te houden. Ik herinner me dat hij in z'n laatste jaar in Lourdes was. Een Poolse priester, die vlak achter hem zat, vertelde later hoe hij hem in z'n moedertaal meerdere malen hoorde verzuchten: "Ik kan niet meer". Het tekent de diepe eenvoud van zijn persoon, die het aankon in zijn zwakheid gezien te worden. Het was hem gelukkig vergund waardig te sterven en zelfs van de ziekte van z'n laatste jaren en z'n sterven nog een prachtig getuigenis te maken voor Christus. We herinneren ons allemaal nog wel de gebeurtenissen na zijn overlijden. De hele wereld zat

gekleusterd aan de buis. Honderdduizenden jonge mensen trokken zingend door de straten van de eeuwige stad. Op het St. Pietersplein maakten de vele pelgrims meteen duidelijk dat wat hen betreft deze paus een heilige was. 'Santo subito' scandeerden ze minutenlang, 'onmiddellijk heilig verklaren'. Het heeft 9 jaar geduurd. Maar in Romeinse verhoudingen is dat vrijwel 'onmiddellijk'.

De pausen en Maria

Johannes Paulus was ook een paus die het hele gewicht van zijn ambt in de strijd gooide tegen onderdrukking en totalitaire ideologieën. Zijn invloed werd gevreesd. Het beste bewijs was wel de KGB, die geen andere oplossing meer zag dan hem te vermoorden. Ze hadden echter niet gerekend met de hand van de hemelse moeder die - zoals de paus later zelf getuigde - de richting van de kogel veranderde. Het was tenslotte haar dag, 13 mei, de dag van Fatima, en haar paus. Als jongeling had hij haar tot moeder genomen, indachtig het woord van Christus op het kruis: "Vrouw, ziedaar uw zoon. Zoon, ziedaar uw Moeder". Maria is ons gegeven, getuigde hij later zovele malen, niet als theologische theorie, maar als universele, concrete geestelijke moeder. Hierin stemde hij, wat velen niet weten, volledig overeen met Johannes XXIII. Ook hij was een zeer mariale paus. Bij de aanvang van het tweede Vaticaanse Concilie heeft hij de kerkgemeenschap gevraagd om met nieuwe frisse ogen de handelingen van de Apostelen te lezen. Om zich te spiegelen aan de eerste christenen, hun onderlinge liefde, en hun openheid voor

de heilige Geest. En centraal stelde hij daarbij de tekst: "De leerlingen bleven eensgezind volharden in het gebed, samen met Maria, de moeder van Jezus".

Met Franciscus hebben we opnieuw een mariale paus. Ook hij is een man van eenvoud en van hoop, maar zonder naïviteit. Net als zijn voorgangers ziet ook hij de ernst van de tijd.

In het kader van de extreme vormen die de christenvervolgung wereldwijd heeft aangenomen, sprak hij in een preek over hun lijden als "een profetisch getuigenis, van wat wij allen zullen ondergaan". Onze tijd beschreef hij als "eindtijd", niet in de zin van het einde van de wereld, maar van een tijdperk. Door alle dramatiek heen is God iets nieuws aan het bewerken. Dat is het fundament van onze hoop. Dat is de kracht van de Opstanding van Christus, die overal werkzaam is. Daarom durf ik zeggen: Hoe duisterder alles lijkt te worden in de wereld, de kerk of ook ons eigen leven, hoe meer het Licht nabij is, hoe groter onze hoop en vreugde ook mogen zijn. Maria speelt daarin een centrale rol. Dit is een tijd om ons innerlijk voor te bereiden, te verzoenen met God en met elkaar, en ons te scharen rond Maria, "Moeder van de gehele mensheid", zoals ook Franciscus haar in navolging van Johannes Paulus II noemt. We hebben er twee nieuwe voorsprekers bij. Mogen wij de kracht van hun bemiddeling ervaren. <

Jozef Marianus Punt
Bisschop van Haarlem – Amsterdam

Moeder Teresa met haar gasten in januari 1987.

Allemaal heilig? Bezoek aan moeder Teresa

De keurig aangeharkte Nederlandse wereld lijkt ver weg als we door de eindeloze buitenwijken van Calcutta reizen. Het is donderdag 22 januari 1987 en we komen geleidelijk aan de bewoonde wereld binnen. Overvolle straten vol mensen, auto's en koeien midden op de straat. We zijn op weg naar de Main Street, waar de Mission van Mother Teresa haar huis heeft. Iedere taxichauffeur weet waar dat is: zij is de meest geliefde inwoner van deze gigantische stad. De binnenstad nadert. Verlaten spoorwegstations herbergen talloze tentjes (of wat dat moet voorstellen): enkele lappen met een stok. We zien zowaar op weg naar het klooster een moeder trots haar pasgeboren kindje tonen. Dan komen we in de Main Street. Plotseling draait de chauffeur een klein zijstraatje in en daar is de ingang van de Mission van Mother Teresa (hoe oneerbiedig ook: vanaf nu afgekort met M.T.).

In de zomer van 1973 bezocht moeder Teresa (M.T.) de St. Lucasparochie in Amsterdam-Osdorp. Ze wilde die zondag de Eucharistie incognito bijwonen in een 'gewone' parochie. Tevoren had zij bezoeken gebracht aan een aantal sociale instellingen en bejaardenhuizen in de hoofdstad. Ze wilde dat er in de viering geen aandacht aan haar aanwezigheid besteed zou worden. In de ontmoetingsruimte van de St. Lucasparochie dronk ze koffie met enkele parochianen en vroeg ze wat de schriftlezingen waren. Met behulp van een Engelse bijbel werd dat uitgelegd. De rest van de dienst kende zij, omdat het ging om 'Jesus Christ, bread of life'. Later werd (in 1980), ter gedachtenis aan dit bezoek, de kleinste van de twee nieuwe klokken naar haar genoemd die in de toren van de St. Lucaskerk waren gehesen.

Ontmoeting

Pas in januari 1987 kwam hierop een vervolg. Tevoren was een brief verzonden waarin aan haar bezoek aan Amsterdam werd herinnerd en een verzoek werd gedaan om een ontmoeting met haar en een bezoek aan de huizen van haar Mission. M.T. bleek zich haar bezoek aan Amsterdam van '73 te herinneren en stemde toe. De taxi zette ondergetekende (toen nog pastoor van de genoemde Lucasparochie in Amsterdam) met reisgenoot W. Froger en de vrouw van de toenmalige Nederlandse ambassadeur af bij de Mission van M.T. In een donker

sprekkamertje werden wij geparkeerd en moesten we wachten. Op de tafel lag alleen een Bijbel (gekaft).

Plotseling verscheen zij en gaf ons allen een hand die zij omvatte. Alsof wij oude bekenden waren, begon ze gewoon te babbelen. Ik vertelde haar dat wij haar nog dankbaar waren voor haar bezoek aan Amsterdam en vertelde haar dat er inmiddels een klok naar haar genoemd was. Daar moest ze toch wel even om lachen. Toen we vertelden dat een andere klok de naam van Helder Camara droeg, had ze er wat meer vrede mee. Ze noemde hem toen 'a great friend of mine'. Daarna begon ze te vertellen dat de armen mensen waren van wie wij niets dan goeds konden ontvangen. Toen W. Froger haar berichtte over zusters van haar congregatie die hij kende, begon ze te vertellen hoe dankbaar ze waren omdat ze zo goed ontvangen waren. Toen ze uitleg gaf over haar werk, zei ze plotseling: 'Ik hoef jullie dat helemaal niet uit te leggen, jullie kunnen als priester alles veel beter uitleggen dan ik. Toch zal ik het maar proberen, want woorden zijn ons gegeven om ze te gebruiken.' Toen begon ze te vertellen over haar werk dat haar vreugde gaf en haar medezusters met haar, want (ze telde op haar vingers vijf lettergrepen af): 'You did them, did me'. Ze vroeg hoeveel lettergrepen deze zin van Matteus 25 in het Nederlands had. We kwamen op zeven uit. 'Dat moet korter,' zei ze.

Op onze vraag hoe het Pausbezoek aan Calcutta was verlopen, antwoordde ze dat de Paus het huis van de stervenden wilde

Het huis van de stervenden.

bezoeken. 'Helaas' waren er die dag nog geen doden in het mortuarium zodat de Paus niet kon zien hoe de tekst 'We are on our way to heaven' daar werkelijkheid werd en hij de doden zou kunnen zegenen. 'We hadden tevoren gebeden dat er die dag toch mensen zouden sterven. Bijna toen de Paus weg wilde gaan, stierven er twee zodat hij die toch zijn zegen kon geven.' Nuchter lachte ze. 'Veel mensen worden actief en daar ben ik blij om. Als ze ons komen helpen, merken ze dat we geen wasmachines hebben; we vinden dat niet nodig en zo staan vaak heel belangrijke mensen hier die was te doen aan de tobbe.' Iedereen mag komen helpen, er wordt niet naar godsdienstige achtergrond gekeken. Na enig heen en weer gepraat liep het gesprek ten einde. 'Hoe gaat het verder met u zelf,' vroeg ik. 'Heel goed,' zei ze: 'Jezus is het brood des levens, dus ik blijf alsmaar leven.'

De kapel

We wilden nog wat foto's maken. Op het binnenplaatsje deden we dat; we hoorden boven gezang. 'De novicen bidden.' Het bleek dat ze zelf daar eigenlijk ook bij had moeten zijn, dus gingen we gauw de kapel binnen. Buiten was het een enorm verkeerslawaai, maar het leek wel alsof het gebed van de zusters alle herrie van de hoofdstraat naar buiten duwde. In de kapel knielde M.T. meteen op de grond neer. Wij ook. Tevoren had ze gevraagd of een van ons de zegen met het Allerheiligste zou willen geven. De novicen zaten al langer devoot voor het Allerheiligste geknield. M.T. stond echter plotseling op en zei: 'We gaan maar weg.' Buiten zei ze, toen we vroegen of er nog gezegend moest worden: 'Dat duurt veel te lang.' We liepen naar beneden. Daar werden wat foto's gemaakt. Ze bleef peinzend staan kijken naar een mooie plaat waarop verschillende bekende mensen stonden. Ze herkende de meesten (Martin Luther King, Ghandi, Max Thurian etc.), alleen Sacharov en Walesa niet onmiddellijk. Ze vond het schilderwerk mooi gedaan. Het moment van

Mother Teresa bij de St. Lucaskerk in Osdorp.

afscheid naderde. Ze zei ons dat we voor elkaar moesten bidden (tevorens had ik dat aan haar gevraagd). Ze zou bidden voor onze parochies en voor onszelf. Hierna gingen we op weg naar enkele huizen van haar Mission.

We bezochten een weeshuis en een school. Het was een vrije dag, maar wij mochten toch overal naar binnen omdat wij een briefje bij ons hadden dat door M.T. was ondertekend (dat nu een soort relikwie is geworden): 'Please show them the houses', ondertekend: 'Mother'. Als laatste bezochten wij het Huis van de Stervenden. Naast de enorm drukke Kalitempel was dat een oase van rust. Er lagen zes mensen op sterven. Indrukwekkend was het nog om te zien hoe daar een heel mager mannetje werd bijgestaan door een heel stevige Duitse jongen van de Aktion Söhnenhilfe, die hem een slokje water gaf. Zo werd Matteus 25 werkelijkheid in onze dagen.

De zondag na thuiskomst stond in het evangelie: 'Gij zijt het licht der wereld... het zout der aarde.' Wij hadden Moeder Teresa gezien, een vrouw van licht in de duisternis, een teken van hoop. 'Ik ben niets bijzonders,' zei ze steeds. 'Jullie allemaal hebben de taak om heilig te zijn.' <

Hein Jan van Ogtrop, Haarlem

De bedoeling van deze serie artikelen is aandacht te besteden aan de verbeelding van de Bijbel (met name van het Oude Testament) in de kerkelijke architectuur. We behandelden al menige kerk in binnen- en buitenland. Ook in ons eigen bisdom zijn interessante kerken: de uwe? Is er ooit een boekje over verschenen? We zijn geïnteresseerd. Vandaag een bezoek aan een bijzondere kapel aan de Mainstreet van Calcutta. Verslag van een bezoek aan moeder Teresa en haar zusters in 1987.

De kapel, stilte die het rumoer verdrijft.

Herinneringen aan Johannes Paulus II

Steven van Weede herinnert zich de dag van de verkiezing van paus Johannes Paulus II nog goed. Zijn woorden op het balkon van de Sint Pieter staan in zijn geheugen gegrift: "Wees niet bang" en: "Opent de deuren voor de Verlosser".

Het was een ferme oproep om onbevreesd het geloof uit te dragen. Zelf gaf hij het goede voorbeeld door zijn reizen, de hartelijke wijze waarop hij vele mensen bejegende, de niet mis te verstane manier waarop hij sommigen tot de orde moest roepen. Hij was een onvermoeibaar verkondiger en catecheet in woord en geschrift.

Hij toonde zich aldus een echte opperherder bij wie je je geborgen wist.

Graag lees ik zijn exhortaties, toespraken en encyclieken, over huwelijk en gezin, catechese, boete en verzoening, de sociale leer van de Kerk, de Moeder van de Verlosser, de H. Jozef. Ze zijn voor de verdieping van het geloof van grote waarde.

In april 1982 was ik met een groep jongeren uit tal van landen in Rome bij gelegenheid van een studentencongres. Bij de audiëntie mocht ik als vertegenwoordiger van Nederland op de eerste rij in de Paulus VI-zaal zitten. De paus gaf me een stevige hand, keek me doordringend aan en vroeg me waar ik vandaan kwam. Toen ik zei dat ik uit Nederland kwam vroeg hij me van welk bisdom ik was. Deze ontmoeting, hoe kort ook, maakte een grote indruk op mij.

Tijdens zijn onderschatte bezoek aan Nederland in 1985, toen veel straten leeg waren, maar heel veel mensen louter door zijn aanwezigheid bemoedigd werden, was ik verschillende malen in de gelegenheid hem te begroeten.

Mijlpalen in zijn pontificaat waren onder meer de herziening van het Wetboek van Canoniek Recht en de Catechismus van de Katholieke Kerk. Die catechismus heeft in een tijd, waarin, zeker in Nederland, aan gedegen catechese gebrek was, aan velen een impuls gegeven om zich in het geloof te verdiepen. De verschijning van deze Catechismus, een lijvig naslagwerk, maakte de weg vrij voor het Compendium en nog later voor Youcat dat zijn zegetocht begonnen is en alleen maar voortzet.

Wat ik het meest in deze heilige Paus heb bewonderd was zijn onverschrokkenheid, de beslistheid waarmee hij het geloof tot in alle uithoeken van de wereld verkondigde, zijn geest van gebed en versterving, zijn toewijding aan Maria, die hij uitdrukte met zijn wapenspreuk Totus Tuus en tenslotte zijn heldhaftig gedragen lijden. Op 27 april is hij heilig verklaard en kan de gehele Kerk

hem aanroepen als voorspreker en hem navolgen als lichtend voorbeeld van overgave aan Christus en Zijn Kerk. Ook op hem is het aloude adagium van toepassing: omnes cum Petro per Mariam ad Jesum. <

Steven van Weede

Alter Christus

Ook Wim Peeters deelt zijn persoonlijke herinneringen aan paus Johannes Paulus II met ons.

Zoals voor de meeste mensen uit ons land was mijn eerste ontmoeting met Paus Wojtyła diens bezoek aan Nederland in mei 1985. Twee jaar later in december 1987 was ik voor een congres in Rome, waar wij in de Sala Clementina door de Paus in Audiëntie werden ontvangen. Als buitenlandse deelnemer werd ik voorgesteld aan de Heilige Vader, die in zijn begroeting tegen mij zei: "Gecondoleerd met het verlies van uw kardinaal Alfrink". Die ochtend was het nieuws van de oud aartsbisschop bekend geworden. Mij trof de alertheid waarmee de Paus die ene Nederlander in de groep direct "thuis" bracht.

In oktober 89, was er aan het einde van het eucharistisch congres in Seoul een afscheidsreceptie, de paus aangeboden door kardinaal Kim, de Paus zichtbaar vermoeid aan het einde van een reis die hem naar ondermeer Indonesië en zuid Korea had gebracht, stond urenlang handen te schudden, terwijl de genodigden zich gezellig onderhielden. Op een gegeven moment liet Kardinaal Kim weten dat men de Paus verder niet meer moest benaderen terwijl er nog een lange rij stond van mensen die hem wilden begroeten. Johannes Paulus wimpelde deze hoffelijke geste bijna geïrriteerd af. Hij ging gewoon door. Toen ik aan de beurt was liet ik de Heilige Vader een foto zien waarop mijn vrouw en kinderen stonden.

Ik vroeg hem "to please bless my family" in plaats van een kruisje te maken over de foto, nam de paus hem in de hand, bekeek hem en zei: "I bless your Wife and your Children" en vervolgens "and You" terwijl hij mij zegende. Ik was ontroerd omdat een man die zichtbaar vermoeid was de liefde opbracht om voor iedereen persoonlijk aandacht te hebben.

Echt een alter Christus. <

Wim Peeters

27 april 2014

De Heiligverklaring van de Pausen Johannes XXIII en Johannes Paulus II

Op 27 april jongstleden werden tijdens een grootse viering op het St. Pietersplein in Rome Paus Johannes XXIII en Paus Johannes Paulus II Heilig verklaard.

De Heiligverklaring werd uitgesproken door Paus Franciscus tijdens een Eucharistieviering. Bijzonder aan deze Heiligverklaring was dat Emeritus-Paus Benedictus XVI aanwezig was evenals Kardinaal Dziwisz, de voormalige secretaris van de Heilige Johannes Paulus II.

Na een plechtige intredeprocessie van de Kardinalen en de Paus, onder het zingen van de litanie van alle Heiligen, werd eerst de Emeritus Paus Benedictus XVI begroet die een plaats had tussen de 150 aanwezige kardinalen.

Na de begroeting en bewieroking van het altaar nam Paus Franciscus plaats op zijn troon. Vervolgens vroeg de Kardinaal Perfect van de Congregatie van de Heiligverklaringen aan de Paus om de pausen Johannes XXIII en Johannes Paulus II in te schrijven in het register van de Heiligen van de Kerk. Na de hiervoor voorgeschreven rit te hebben voltooid verklaarde Paus Franciscus dat Paus Johannes XXIII en Paus Johannes Paulus II voortaan als Heiligen staan ingeschreven in het register van heiligen.

Er werden twee reliekhouders aangeboden aan de Paus met in één houder een stukje huid van de Heilige Johannes XXIII en in de andere houder een buisje met bloed van de Heilige Johannes Paulus II.

De reliekhouder van St. Johannes Paulus II werd gedragen door een vrouw die op voorspraak van de heilige Paus genezen is.

De lichten die tijdens de Mis branden bij de relieken werden gedragen door de familieleden van de H. Johannes XXIII.

Een indrukwekkende Eucharistieviering waar naar schatting 800.000 mensen op af zijn gekomen. Deze grote mensenmassa is een passend eerbetoon aan twee van de grootste pausen van de vorige eeuw. Maar de feestvreugde blijft niet alleen beperkt tot de Eeuwige Stad. Op vele plaatsen in de wereld zijn er feestelijkheden om deze grote dag te vieren. Natuurlijk in Wadowice en Bergamo, de geboorteplaatsen van de beide Heiligen. Maar ook in Latijns-Amerika, Azië, Afrika, Oceanië en natuurlijk Europa. De wereld vierde feest om deze heugelijke gebeurtenis. <

Aankomst Emeritus Paus Benedictus XVI

De intredeprocessie

Z.H. de Paus begroet Emeritus Paus Benedictus XVI

Paus Franciscus bewierokt het altaar

Paus Franciscus vereert de relik van de Heilige Johannes XXIII

Z.H. de Paus vereert de relik van de Heilige Johannes Paulus II

De vrouw die genezen werd op voorspraak van plaatst het relik van de Heilige Johannes Paulus II.

De relikven van de beide heilige Pausen worden door een diaken bewierookt.

De gelovigen waren al vroeg op het St. Pietersplein, velen hebben op straat overnacht.

Het plein tijdens de Heiligverklaring

Tot aan de Tiber stonden er mensen.

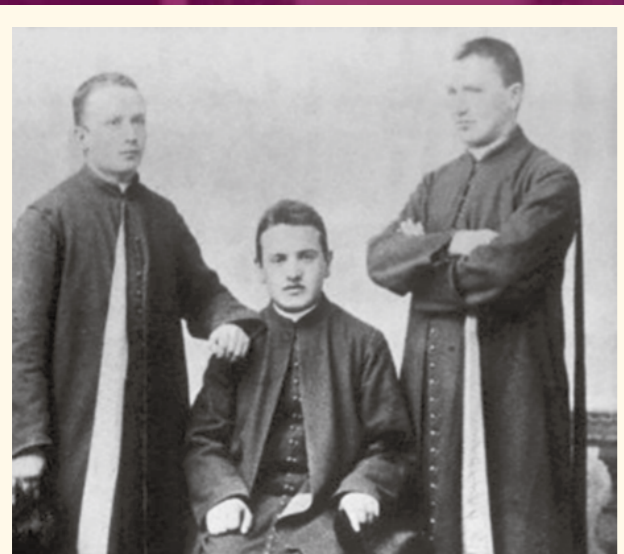
Een luchtfoto van de enorme menigte

De Heilige Johannes XXIII

Een leven in foto's

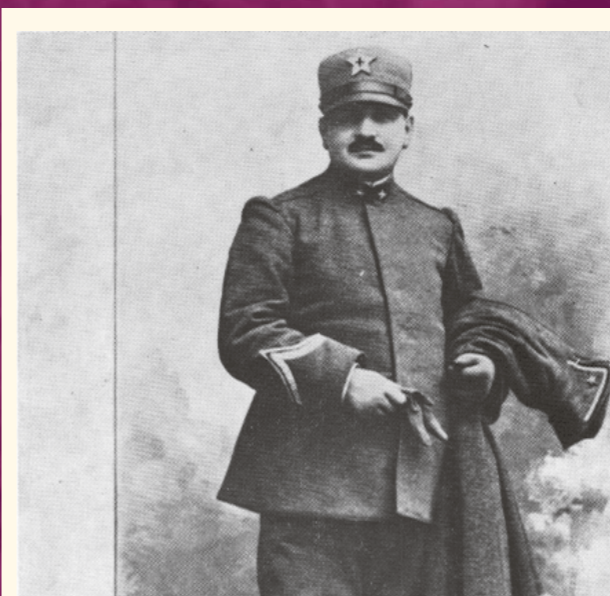
Op 25 november 1881 werd Angelo Giuseppe Roncalli in Sotto il Monte bij Bergamo in Italië geboren als vierde kind van de dertien kinderen van Giovanni Battista Roncalli (1854-1935) en Marianna Giulia Mazzolla (1854-1939).

Na het kleinseminarie en na zijn dienstplicht vervuld te hebben, ging Angelo Roncalli studeren in Rome.

Hij werd in 1903 tot diaken gewijd en in 1904 promoveerde hij in de theologie. Op 10 augustus 1904 werd hij priester gewijd. Hij werd secretaris van Mgr. Giacomo Radini-Tedeschi, de pas benoemde nieuwe bisschop van Bergamo, en hij doceerde kerkgeschiedenis aan het seminarie aldaar.

In de Eerste Wereldoorlog diende Angelo Roncalli eerst als hospitaalsoldaat, later werd hij aalmoezenier.

Angelo Roncalli werd door kardinaal van Rossum voorgedragen als apostolisch visitator voor Bulgarije. Op 19 maart 1925 volgde zijn bisschopswijding door kardinaal Tacci Porcelli en werd hij tot titulair aartsbisschop van Areópolis gewijd.

Bisschop Roncalli werd apostolisch delegaat in Sofia (1925-1934), Istanboel (1934-1937) en Athene (1937-1944). Gedurende de Tweede Wereldoorlog zette hij zich in voor de redding van Joden in Griekenland. Pius XII benoemde hem op 23 december 1944 tot nuntius in Parijs.

Op 24 november 1952 ontving Mgr. Roncalli een brief van het Staatssecretariaat waarin stond dat paus Pius overwoog hem te benoemen tot opvolger van de ernstig zieke patriarch van Venetië, Carlo Agostini. Deze overleed inderdaad kort na kerstmis. Op 9 januari 1953 volgde Roncalli's benoeming in Venetië en drie dagen later werd hij kardinaal-priester gecreëerd. De Santa Prisca werd zijn titelkerk.

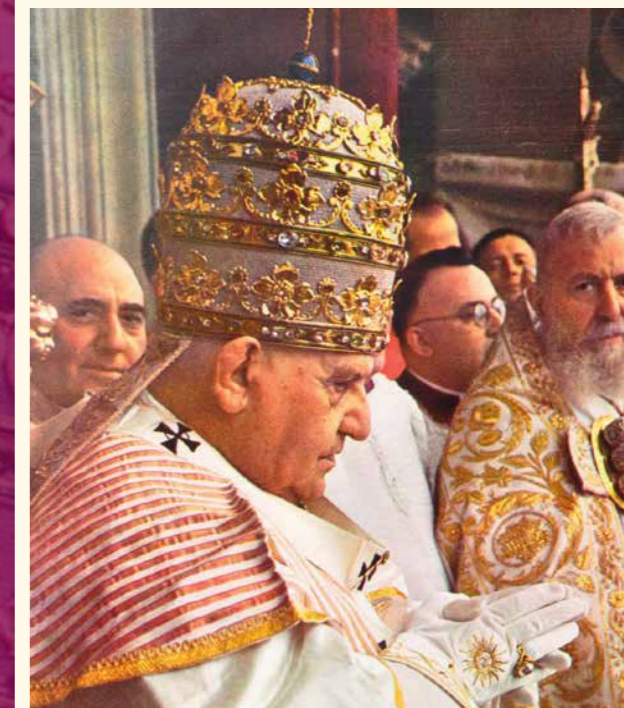
Toen hij op 28 oktober 1958 na een conclaaf van vier dagen op 77-jarige leeftijd tot paus gekozen werd, beschouwde men hem vanwege zijn vrij hoge leeftijd als tussenpaus.

Paus Johannes XXIII riep tot algemene verrassing op 25 januari 1959 het Tweede Vaticaans Concilie bijeen.

Op 23 september 1962 werd door middel van röntgenfoto's een ver gevorderd stadium van maagkanker bij de paus geconstateerd. Op 25 mei 1963 kreeg hij een maagbloeding. Hij werd opgenomen in het ziekenhuis en kreeg bloedtransfusies. Enkele dagen daarna overleed hij.

Op 3 september 2000 verklaarde paus Johannes Paulus II hem Zalig.

Op 27 April 2014 is de Zalige Johannes XXIII door Paus Franciscus, in het bijzijn van de Emeritus-Paus Benedictus XVI, heilig verklaard.

Zijn feestdag is op 11 oktober, de dag van de opening van het door hem bijeengeroepen Tweede Vaticaans Concilie.

De Heilige Johannes Paulus II

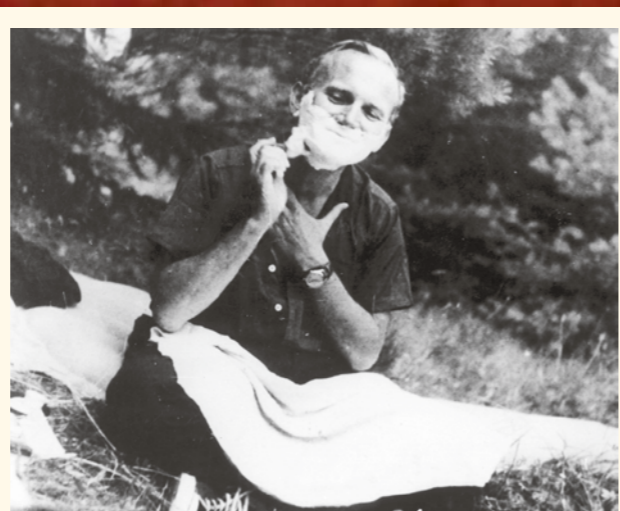
Een leven in foto's

Johannes Paulus II werd geboren als Karol Józef Wojtyła in Wadowice, nabij Krakau, in het zuiden van Polen als zoon van Karol Wojtyła (1879-1941) en Emilia Kaczorowska (1884-1929).

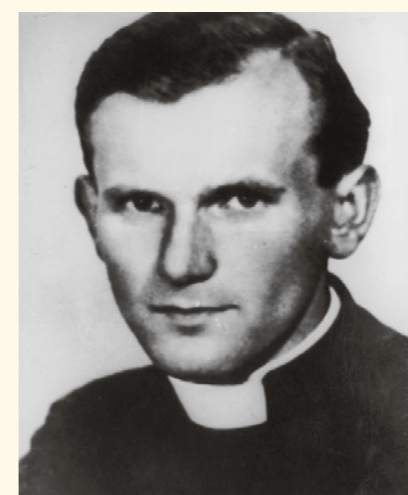
Toen Karol bijna negen jaar oud was, overleed zijn moeder en in 1941 overleden zowel zijn vader als zijn oudere broer.

Als kind was hij sportief en hij beoefende diverse sporten tot in zijn volwassenheid. Zo voetbalde hij (zijn favoriete positie was die van doelman) en was hij een goed skiër en zwemmer. Ook hield Carol veel van de bergen, waar hij veel en lange wandelingen maakte.

Hij bleef ook tijdens zijn Pontificaat wandelen in zijn geliefde bergen!

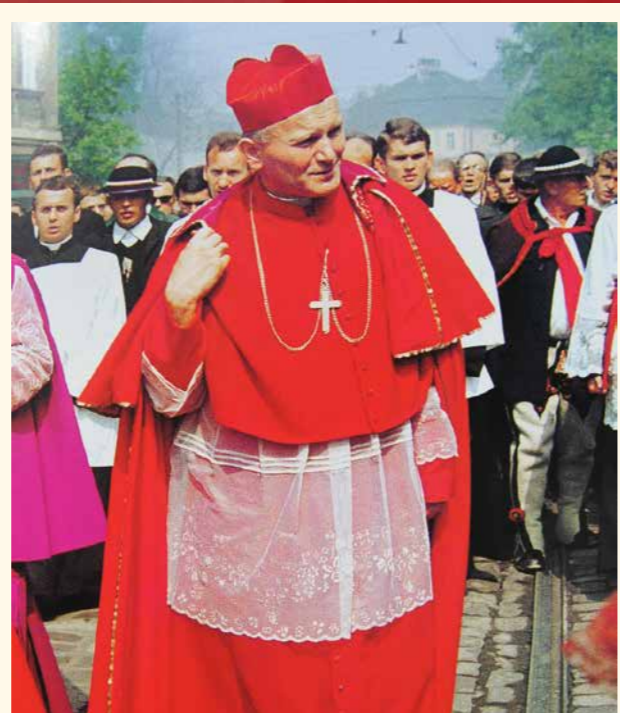
Karol doorliep het plaatselijk lyceum in Wadowice en begon een studie theologie aan de universiteit van Krakau. Na de Duitse inval in Polen in 1939 werd de universiteit door de nazi's gesloten en werd hij verplicht een baan te zoeken. Op 1 november 1946 werd hij tot priester gewijd.

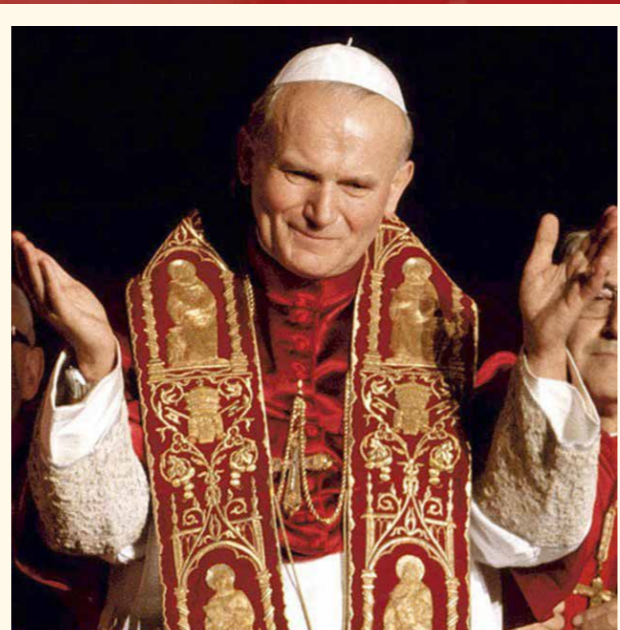
Wojtyła werd op 4 juli 1958 tot hulpbisschop van Krakau benoemd en op 28 september 1958 werd hij gewijd tot bisschop door de apostolisch administrator van het aartsbisdom Krakau, aartsbisschop Eugeniusz Baziak van het aartsbisdom Lviv.

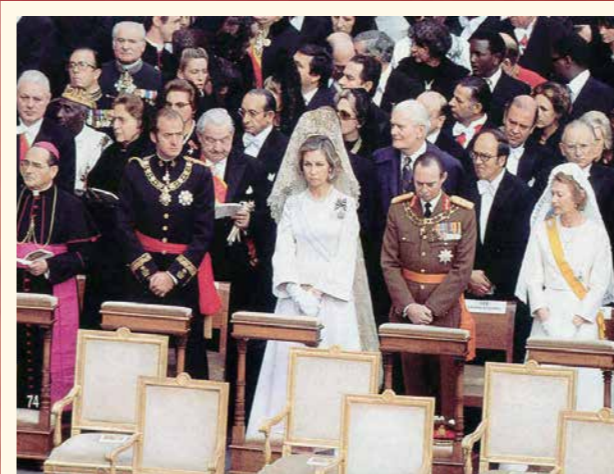
Hij nam deel aan het Tweede Vaticaans Concilie dat door paus Johannes XXIII was uitgeroepen. Het Concilie duurde van 1962 tot 1965.

Op 26 juni 1967 werd bisschop Wojtyła door paus Paulus VI kardinaal gecreëerd. Hij kreeg de diaconie San Cesareo in Palatio.

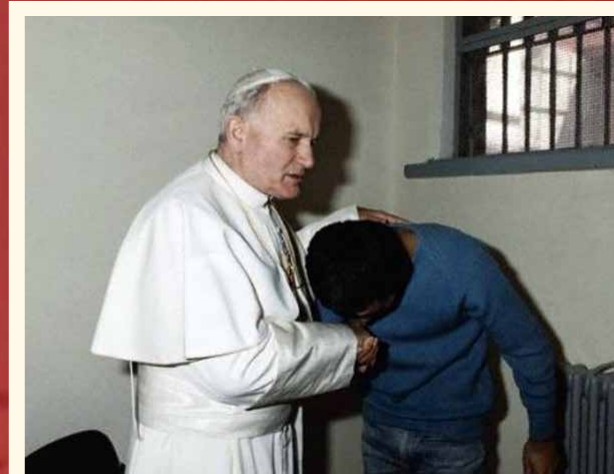
Na de plotselinge dood van paus Johannes Paulus I, werd kardinaal Wojtyła op 16 oktober 1978 tot paus gekozen.

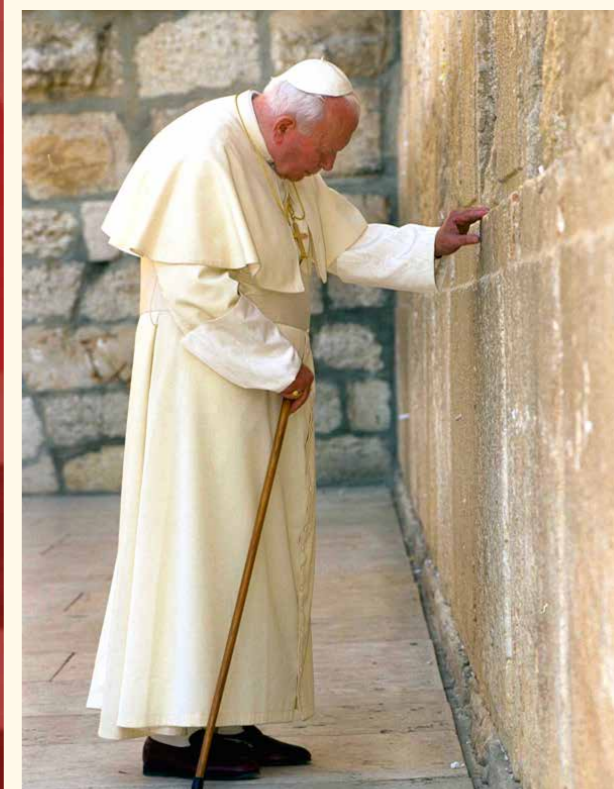
Johannes Paulus II werd de eerste Poolse paus en de eerste niet-Italiaanse paus in 455 jaar. De laatste was de Nederlandse paus Adrianus VI in 1523. Als eerbetoon aan zijn voortijdig overleden voorganger nam hij de naam Johannes Paulus II aan, ook uit respect voor de twee daaraan voorafgaande pausen, Johannes XXIII en Paulus VI.

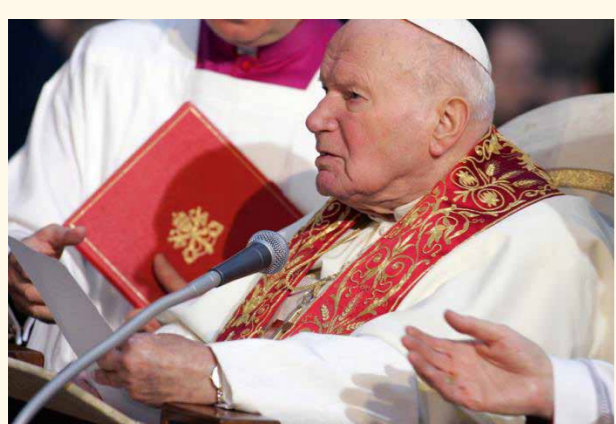
Paus Johannes Paulus II heeft tijdens zijn pontificaat veel gereisd. In 32 jaar heeft de paus honderd staatsbezoeken afgelegd en 124 landen bezocht. In mei 1985 bezocht de paus Nederland.

Op 13 mei 1981 schoot de 23-jarige Mehmet Ali Ağca de paus met een pistool neer op het plein voor de Sint-Pietersbasiliek. Hij raakte hem vier keer. Johannes Paulus II verloor door de verwondingen driekwart van zijn bloed, maar hij overleefde de aanslag. Hij schonk de dader, die tot levenslang veroordeeld werd, vergiffenis en bezocht hem in de gevangenis.

In het Heilig jaar 2000 bezocht de paus Jeruzalem.

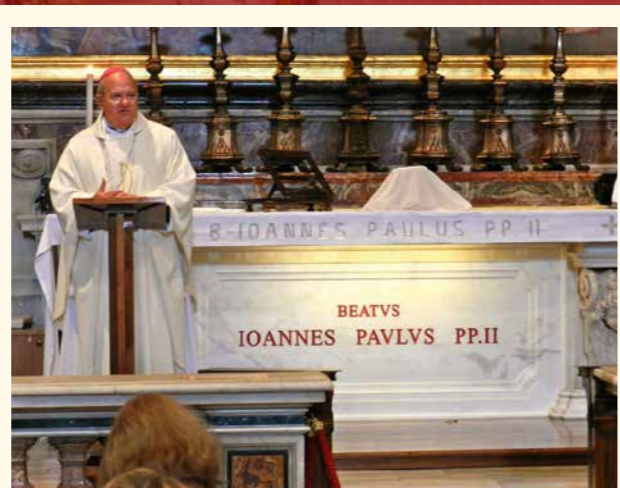
Tot op hoge leeftijd bleef de paus, ondanks zijn zwakke gezondheid, vol overgave zijn ambt vervullen.

Tijdens de uitvaart van Paus Johannes Paulus II klonk er vanaf het St. Pietersplein “santo subito”, oftewel: een roep om een spoedige Heiligverklaring. Op 13 mei 2005 werd het onderzoek tot zaligverklaring gestart zonder de gebruikelijke vijf jaar af te wachten. Als reden daarvoor werden “exceptionele omstandigheden” gegeven, zonder nadere uitleg. Na de erkenning van de wonderbaarlijke genezing van een Franse kloosterzuster werd paus Johannes Paulus II op 1 mei 2011 zalig verklaard.

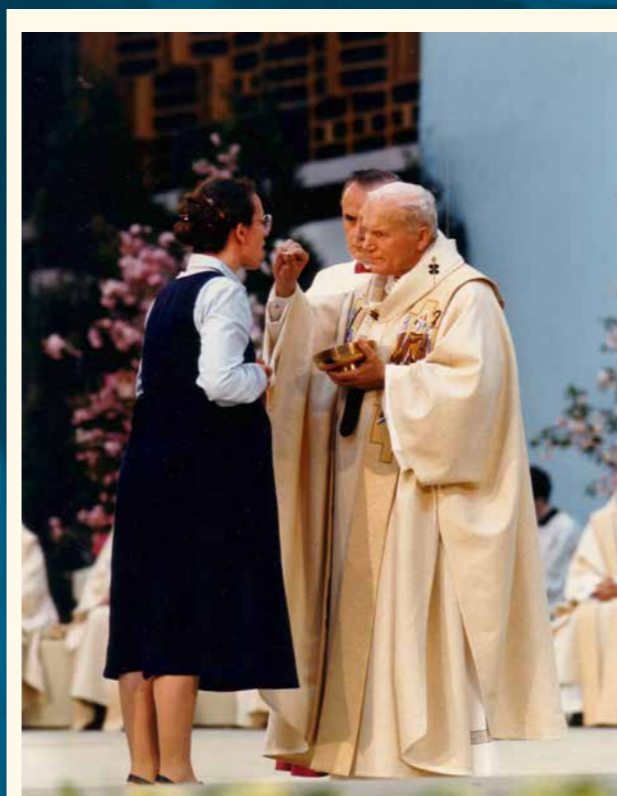
Paus Johannes Paulus II overleed in zijn privéappartement op 2 april 2005 om 21:37 uur op de leeftijd van 84 jaar.

Op 27 april 2014 werd de zalige Johannes Paulus II door Paus Franciscus heilig verklaard.

De Heilige Johannes Paulus II en Nederland

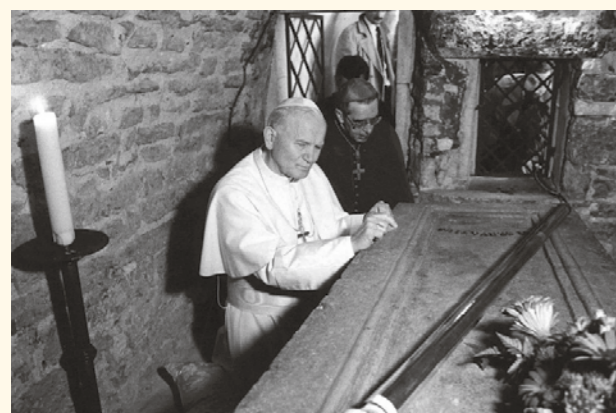
Velen van ons kunnen zich het pausbezoek aan ons land nog herinneren. Een in veel opzichten historisch bezoek: lege straten en protestgeluiden maakten dat het pausbezoek pijnlijk in het collectieve geheugen is blijven hangen. Dat het bezoek ook positieve kanten heeft gekend kunnen wij inmiddels wel onderschrijven. Berry Klaassens stelde een fotoreportage samen die de relatie tussen Johannes Paulus II en ons land in beeld brengt.

De Paus reikt de communie uit tijdens de mis in de Houtrusthallen.

De paus heeft een ontmoeting met H.M. Koningin Beatrix en Z.K.H. Prins Claus bij het bezoek van de Koningin en Prins aan het Vaticaan.

De Paus bidt bij het graf van St. Servaas.

En natuurlijk de Nederlandse bloemen op het st. Pietersplein met Pasen!

Na zijn overlijden woonden de Prins van Oranje en Prinses Máxima de herdenkingsmis bij in de Bavo kathedraal in Haarlem.

De aanslag

13 mei 1981

Op 13 mei 1981 werd de wereld opgeschrikt door de aanslag op het leven van Paus Johannes Paulus II. Onnoemelijk veel mensen waren getuige van dit verschrikkelijke moment op het St. Pietersplein. De extremist Mehmet Ali Ağca schoot op de Paus met de bedoeling hem te vermoorden.

De paus herstelde wonderbaarlijk genoeg van zijn verwondingen en droeg zijn redding op aan de tussenkomst van Maria van Fatima, die op 13 mei voor het eerst verschenen was aan de drie herderskinderen. De Paus heeft zijn aanvaller vergeven en hem na zijn ontslag uit het ziekenhuis bezocht in de gevangenis. Een van de kogels heeft hij geschonken aan het heiligdom van Fatima. De kogel is geplaatst in de Kroon van het Genadebeeld.

De Paus ontmoet zijn aanvaller en vergeeft hem.

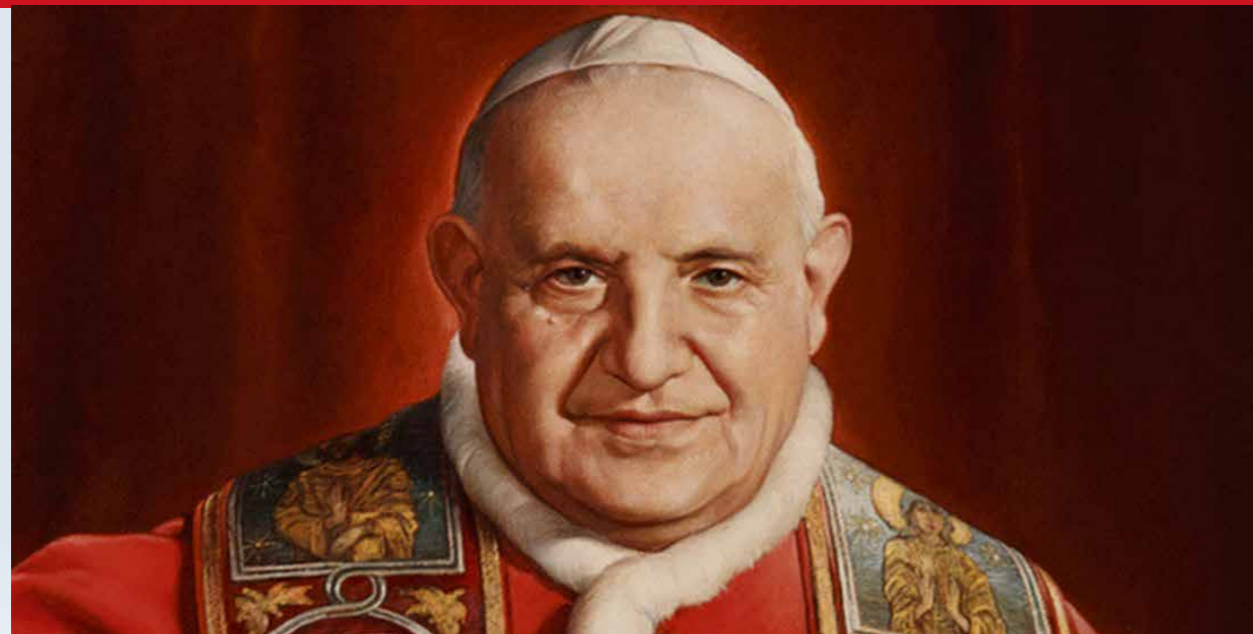
Het moment van de aanslag.

De Paus na zijn operatie.

De kroon van het genadebeeld in Fatima met zichtbaar de kogel van de aanslag.

De goede paus Johannes

Het is niet zo vreemd dat paus Franciscus ervoor gekozen heeft om samen met Johannes Paulus II ook paus Johannes XXIII heilig te verklaren, hoewel er eigenlijk nog een wonder ontbrak: "il papa buono", de goede paus, zoals Johannes werd genoemd, met zijn menselijkheid, warmte en openheid voor iedereen, is hét grote voorbeeld voor paus Franciscus.

Angelo Giuseppe Roncalli werd op 28 oktober 1958 tot paus gekozen, bijna 77 jaar oud. Hij begon onmiddellijk de parochies van Rome te bezoeken, een gevangenis, kindertehuizen, alles op een informele, hartelijke manier. Zo belde de paus persoonlijk bij een klooster aan om iemand in het ziekenhuis van de heilige Geest te bezoeken. Toen moeder-overste opendeed en hakkend uitbracht dat zij de overste was van de heilige Geest, antwoordde de paus gevat: "Dan hebt U het verder geschopt dan ik; ik ben slechts de dienaar van de dienaren Gods" (een van de titels van een paus).

Op 25 januari 1959, nog geen drie maanden na zijn verkiezing, kondigde paus Johannes XXIII onverwacht aan dat een vergadering van alle bisschoppen wereldwijd zou worden gehouden: het tweede Vaticaans Concilie, dat in 1962 van start zou gaan. De achttien kardinalen die bij deze aankondiging aanwezig waren reageerden in het geheel niet, ze waren volkomen verbluft.

De paus vond dit Concilie heel belangrijk omdat de katholieke Kerk voor nieuwe uitdagingen, een nieuwe

tijdperk stond en zich daarop moest voorbereiden door een "aggiornamento", een "update", zouden we nu zeggen. Het ging er niet om de katholieke leer of het geloof te veranderen, wel om het kerkelijk leven zó te veranderen dat er meer bewustzijn van gemeenschap en verantwoordelijkheid zou groeien en héél de Kerk, alle gelovigen, open zou staan naar de wereld en actief zou worden in de verkondiging van het evangelie. Vooral de Constitutie *Lumen Gentium* van dit Concilie zou daarvoor het fundament leggen.

De paus had een bijzondere liefde voor het Joodse volk. Tijdens de tweede wereldoorlog had hij als pauselijk delegaat in Turkije 24.000 Joden kunnen redden door zijn diplomatieke contacten. In de liturgie liet hij negatieve aanduidingen van de Joden veranderen. Het Concilie zou een nieuwe, positieve weg openen in de relaties van de Kerk met de Joden door de verklaring *Nostra Aetate*, een weg die in zekere zin begon toen Johannes een groep Joden in privé-audiëntie in het Vaticaan ontving en hij binnenkwam met

open armen en de woorden: "Ik ben Jozef (Giuseppe) jullie broeder".

Bijna tien jaar lang (1925-1934) had Roncalli in Bulgarije gewerkt waar hij de Oosterse kerken had leren waarderen. Daardoor kreeg hij een diep verlangen naar de eenheid van alle christenen. Die eenheid heeft hij daarom aan het Concilie als belangrijke zorg meegegeven en er is een document over oecumene gekomen: *Unitatis Redintegratio*.

De paus heeft het concilie (1962-1965) niet af kunnen maken: op 3 juni 1962 is hij gestorven. Zijn laatste woorden tot zijn secretaris waren: "Waarom huilen? Dit is een moment van vreugde, een moment van glorie". We kunnen er zeker van zijn dat hij 'daarboven' voor zijn Kerk blijft bidden. <

+Johannes Hendriks
Hulpbisschop van Haarlem-Amsterdam

Uit de kroniek en de agenda

- Op 22 april vergaderde de hulpbisschop met de bisschoppelijk gedelegeerden voor het onderwijs in Den Bosch.
- Op 23 april vergaderde de bisschop met de permanente raad van de Nederlandse Bisschoppenconferentie. De Hulpbisschop had in de morgen een werkoverleg met medewerkers diocesane commissie voor reorganisatie en kerkopbouw.
- Op 24 april vergaderde de hulpbisschop met het Bestuur van de Nederlandse Katholiek Schoolraad.
- Op 25 april was de bisschop bij de Herdenking van de vermoorde Pater v.d. Lugt SJ. In de Obrechtkerk in Amsterdam
- Op 27 April vierde de bisschop de Zondag van de Goddelijke Barmhartigheid in het heiligdom van Heiloo. In de morgen was de hulpbisschop aanwezig bij de Poolse parochie in verband met de heiligerklaring van paus Johannes Paulus II. In de middag was de hulpbisschop in de St., Jozefkerk in Zaandam bij Divine Mercy cenacle, voor de H. Mis en de gebedsdag van de Filipijnse gemeenschap.
- Op 28 april ontving de bisschop de directeur en de medewerkers van het Missiebuero in Den Haag.
- Op 30 april vergaderden de bisschoppen met de Diocesane Pastorale Raad. De hulpbisschop had een bespreking met de Stuurgroep Diocesane Bedevaart naar Rome en een vergadering met Diocesane Commissie Geloofsopbouw.
- Op 1 mei vergaderden de bisschoppen met de staf van het Bisdom. In de avond had de hulpbisschop een vergadering met het Bestuur van het diocesaan heiligdom Heiloo.
- Op 3 mei vierden de bisschoppen de eucharistie met Eeuwige professie bij de Zusters Benedictinessen in Aalsmeer.
- Op zondag 4 mei vierde de hulpbisschop de H. Mis in Haarlemmerliede bij gelegenheid van het professiejubileum van Zr. Thea Lemmers.
- Op maandag 5 mei was de Bisschop aanwezig op de Willibrord dag op het Grootseminarie en ontving de Hulpbisschop bezoek van een bisschop uit Ghana
- Op dinsdag 6 mei was de bisschop samen met de hulpbisschop aanwezig bij een Promotiebijeenkomst diocesane bedevaart naar Rome in Heemskerk.
- Op woensdag 7 mei was de bisschop aanwezig op de Corpsdagen van de geestelijke Verzorging van het Militair ordinariaat en vergaderde de hulpbisschop met de Diocesane Commissie Caritas, In de middag was hij aanwezig bij de Promotiebijeenkomst diocesane bedevaart naar Rome in Langedijk.
- Donderdag 8 mei vergaderden de bisschoppen met de Staf van het Bisdom. In de middag heeft de bisschop een bespreking in Alkmaar in verband met een oecumenisch event en is de hulpbisschop aanwezig bij de promotiebijeenkomst diocesane bedevaart naar Rome in Buitenveldert (H. Augustinus)

- Op vrijdag 9 mei was de bisschop op Rolduc.
- Op zaterdag 10 mei viert de Bisschop de H. Mis op de Tiltenberg bij gelegenheid van de Gebedsdag.
- Zondag 11 mei viert de bisschop de H.Mis in Anna Paulowna en is hij aanwezig bij een boekpresentatie aldaar. De hulpbisschop viert de H. Mis bij gelegenheid van het Sint Liduinafeest in de basiliek in Schiedam; in de middag is hij aanwezig bij het Schlussandacht Mutter vom guten Rat in Eschweiler-Kitzweiler (Dld).
- Dinsdag 13 mei vergaderen de bisschoppen met de Nederlandse Bisschoppenconferentie.
- Woensdag 14 mei is de bisschop bij het zieken triduum in Hilversum en heeft de hulpbisschop een bijeenkomst van de stuurgroep Voorhof Amsterdam. In de middag vergaderen de bisschop en de hulpbisschop met de Dekens van het bisdom.
- Van donderdag 15 mei tot maandag 19 mei is de bisschop in Lourdes voor de Jaarlijkse Lourdesbedevaart van de Nederlandse Strijdkrachten.
- Vrijdag 16 mei heeft de hulpbisschop een bijeenkomst met de regiopastores diaconie/caritas.
- Zaterdag 17 mei is de hulpbisschop aanwezig bij Bisschopswijding Mgr. dr. B. van Meegen in Roermond.
- Zondag 18 mei viert de hulpbisschop de H. Mis in de St. Vituskerk te Hilversum.
- Maandag 19 mei vergaderen de bisschop en de hulpbisschop met Raad voor Economische Aangelegenheden van het bisdom Haarlem-Amsterdam.
- Dinsdag 20 mei heeft de bisschop een ontmoeting met de Metropoliet Athenagoras van België van het oecumenisch patriarchaat van Constantinopel. De hulpbisschop bezoekt in de ochtend de stichting Exodus
- Donderdag 22 mei heeft de hulpbisschop een vergadering met de Nederlandse Katholieke Schoolraad.
- Vrijdag 23 mei is de bisschop aanwezig bij de viering van 100 jaar Cordaid in Amsterdam en is de hulpbisschop aanwezig bij het Symposium van het Centrum voor de Sociale Leer van de Kerk over "mens in de zorg" op de Tiltenberg. In de Avond dient de hulpbisschop het H. Vormsel toe in Langedijk
- Zaterdag 24 mei dient de bisschop de diakenwijding toe aan twee diakenkandidaten van het Militair Ordinariaat in de Basiliek van de Heilige Nicolaas in Amsterdam.
- Zondag 25 mei viert de hulpbisschop de H. Mis in Limmen en viert hij om 19.00 uur de H. Mis en processie ter afsluiting van de Meimaand in het Heiligdom van O.L. Vrouw ter Nood in Heiloo.
- Op 27 mei vergadert de bisschop met het bestuurscollege van het Militair Ordinariaat.
- Op 31 mei is de bisschop hoofdcelebrant bij de Eucharistieviering ter ere van de Vrouwe van alle Volkeren in de Basiliek van de Heilige Nicolaas in Amsterdam.

> 1. Oh my God

In Museum Hilversum loopt de verrassende en spraakmakende tentoonstelling 'Oh My God'. Ervaar de wereld van geloven door de ogen van videokunstenars, zoek naar het DNA van het Gooi en laat u inspireren door de schatten van het publiek. De vraag: 'Wat geloof jij?', krijgt met deze indrukwekkende verzameling van persoonlijke verhalen en schatten een gezicht. Meer informatie: www.museumhilversum.nl >

> 2. Heiligdomsvaart Aken 27 - 29 juni 2014

Sinds meer dan 660 jaar komen mensen als pelgrims naar Aken voor de "Heiligdomsvaart". Hun doel is de verering van vier relikwieën, die al sinds de tijd van Karel de Grote als schat in de Dom van Aken worden bewaard. De stad Aken presenteert dit jaar bovendien drie prominente tentoonstellingen over het leven en de tijd van deze Frankische keizer. De Stichting Katholiek Erfgoed organiseert ter gelegenheid daarvan van 27 t/m 29 juni a.s. een driedaags bedevaart naar Aken, Maastricht en Kornelimünster. Informatie en aanmelding: www.stichtingkatholikerfgoed.nl, e-mail: stichtingkatholikerfgoed@kpnmail.nl >

> 3. Bedevaart Beauraing

Op 29 november is het 82 jaar geleden dat Maria verscheen aan vijf kinderen in Beauraing. Het Nederlands Beauraing Comité pro Maria Haarlem-Amsterdam organiseert in 2014 twee bedevaarten: van 3 t/m 6 juni en van 21 t/m 24 augustus. Tevens is er van 3 t/m 6 juni een extra Zorgbedevaart special voor hen die moeilijk ter been zijn en/of extra hulp nodig hebben. Voor meer informatie of aanmelding kunt u contact opnemen met R.M. de Lange-Vlaar, telefoon 072-5710294, mobiel: 06 10308315, e-mail: RM.delange-vlaar@quicknet.nl >

> 4. Bedevaart Kevelaer

Van 30 juni tot 2 juli is er een bedevaart naar Kevelaer. Op de tweede dag zal emeritus hulpbisschop Mgr. Van Burgsteden in de Hoogmis Pontificeren. In dit bedevaartsoort is Maria verschenen om een kapel te laten

stichten voor Maria als Troosteres der Bedroefden. Ook de Heilige Paus Johannes Paulus II is als Pelgrim in dit bedevaartsoort geweest. Voor meer informatie en opgave kunt u contact opnemen met Hoofdbroedermeesteres mevr. J. Versteeg, telefoon 023-5360615. >

> 5. Exhortatie *Evangelii Gaudium* ook in Nederland verkrijgbaar

In het vorige nummer van Samen Kerk, berichtten wij u dat de exhortatie *Evangelii Gaudium* (de vreugde van het evangelie) in Vlaanderen besteld kon worden. Inmiddels is er ook bij het Secretariaat van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland (SRKK) een Nederlandse vertaling verkrijgbaar. Extra bij deze vertaling, die wordt uitgegeven door de Nederlandse Kerkprovincie in de serie Kerkelijke Documentatie, zijn de bijlagen, geleverd door de vertalers van Stichting Interkerk. Hierin kunt u in één oogopslag zien welke Bijbelteksten, maar ook welke andere documenten paus Franciscus in *Evangelii Gaudium* citeert. Dit geeft de Nederlandse vertaling extra gebruiksgemak, zeer geschikt ook voor studiedoeleinden.

In de exhortatie of aansporing (door paus Franciscus ondertekend op 24 november 2013), benadrukt de paus hoe belangrijk het is de vreugde van het evangelie uit te dragen. De persoonlijke en directe manier waarop de paus schrijft, maakt de exhortatie zeer geschikt om bijvoorbeeld in parochieel verband met elkaar te lezen en te bestuderen. *Evangelii Gaudium* is te bestellen via: bestel@rkk.nl De kosten bedragen € 15,50 inclusief verzendkosten. >

> 6. Vrouwe van alle Volkeren in Amsterdam

U bent op zaterdag 31 mei 2014 van harte welkom in de Basiliek van de H. Nicolaas te Amsterdam voor de H. Eucharistieviering ter ere van Maria, de Vrouwe van alle Volkeren. Om 12.00 wordt de rozenkrans gebeden, gevolgd door de H. Eucharistieviering om 12.30 door de bisschop, Mgr. dr. J.M. Punt. <

6 en 7 april

Inzegening van het gerestaureerde klooster en kerkwijding van de klooster kapel

Op 6 en 7 april was het groot feest in Vogelenzang. Na een maandenlange renovatie heeft de hulpbisschop Mgr. J.W.M. Hendriks het totaal gerenoveerde klooster ingezegend. Na een laatste mis gevierd te hebben met de zusters in de tijdelijke kapel ging de bisschop met de gemeenschap naar het klooster om dit in te zegenen.

Op 7 april heeft Mgr. J.M. Punt, de bisschop van Haarlem-Amsterdam, de plechtige Kerkwijding verricht voor de geheel vernieuwde kloosterkapel. Na een plechtige processie waarin de Generaal-Overste Moeder M. Angelina met enkele zusters de relikven van hun stichteres de Zalige Maria Teresa van de heilige Jozef werden meedragen. De relikschrijn is door de bisschop in het altaar bijgezet, de kloosterkapel is vanaf nu de Zalige Maria Teresa van de heilige Jozef toegewijd. Na de wijding van het nieuwe altaar werden de muren gezalfd door 4 priesters, Pastoor R. Verhaegh, Pastoor-Kanunnik A. Hendriks, Pastoor F. Bunschoten en vice- Kanselier Putter. Pastoor A. van den Hout heeft de pasgewijde Kapel plechtig bewierookt. De bisschop heeft met de aanwezige priesters de Eucharistie opgedragen op het nieuwe Altaar waarbij de kanselier van het bisdom, diaken Fennis assisteerde. Na afloop van de plechtigheid was er gelegenheid om de zusters te feliciteren met dit heugelijke feit.

Een klooster en kapel, klaar voor de toekomst. <

De foto's van deze plechtigheden zijn gemaakt door Diane Brommer.

Rond de Waterput het blad van de Cornelius Parochie in Limmen maakt ons attent op

LOPEND VUURTJE

'Dat gaat als een lopend vuurtje' zeggen we wel eens als er een bericht rondgaat, of een roddel, want die gaan vaak sneller. 'Dat gaat als een lopend vuurtje' dat kan je ook zeggen over hoe het verhaal van Jezus Christus de hele wereld is rondgegaan. Nu hebben wij de beschikking over internet en het world-wide-web, maar de volgelingen van Jezus moesten het doen met hun mond en hun voeten. Toch is het verhaal over deze wereldberoemde man overal op de wereld terecht gekomen en heeft Hij duizenden volgelingen gekregen tot in onze dorpen aan toe.

Om dit te gedenken wordt er tussen Hemelvaart (29 mei) en Pinksteren (8 juni) een soort gebedsestafette gehouden in de regio HALE, geïnspireerd door de aloude pinksternoveen. Elke dag komen we in één van de zes regiokerken om 19:00 uur bij elkaar voor een korte gebedsdienst ter voorbereiding op het Pinksterfeest, het geboortefeest van de kerk. Elke avond steken we één kaars meer aan op de 7-armige kandelaar, zodat met Pinksteren de volheid van het licht in ons midden brandt en wij als het ware het licht van Pasen zelf uitstralen.

Hieronder vindt u de data en de locatie.

Vrijdag - 30-mei

19:00 uur - Adelbertakker Egmond-Binnen

maandag - 2 juni

19:00 uur - O.L.V.O.O.kerk Egmond a/Zee

dinsdag - 3 juni

19:00 uur - Willibrordus kerk Heiloo

woensdag - 4 juni

19:00 uur - Jacobuskerk Akersloot

donderdag - 5 juni

19:00 uur - M. M. Alacoque kerk Egmond a/d Hoef

vrijdag - 6-juni

19:00 uur - Corneliuskerk Limmen

R.K. Parochie H. Maria Sterre der Zee

in Den Helder maakt ons opmerkzaam op het volgende; DE TOREN - Den Helder kent geen grootse architectuur, maar het witte houten torentje op het zadeldak van de kerk is in onze stad wel een markant en graag gezien hoogtepunt.

De constructie houdt het al bijna 175 jaar vol in de barre weersomstandigheden aan het Marsdiep, maar vraagt om een stevige onderhoudsbeurt. Op grond van de status van Rijksmonument wordt een deel van de kosten vergoed, maar er blijft nog ruim 70.000 euro nodig uit eigen middelen. De actie 'Red de toren' is voor het koor aanleiding om zijn dienende taak in de liturgie eens te verruilen voor een concert-positie.

Zaterdagavond 17 mei geeft het PP-koor Sint-Caecilia een feestelijk concert, met muziek uit het brede repertoire van het koor. Het is een benefiet-concert, bedoeld om geld in te zamelen voor het restauratiefonds voor de toren van de Petrus en Pauluskerk.

Het concert begint om 20.00 uur en duurt ruim een uur. De toegang is gratis en na afloop is er een collecte en kunt u gezellig napraten bij een glaasje toren-wijn!

Op de hoogte, het parochieblad van de **parochie O.L.V. tenhemelopneming** in Vogelenzang maakt ons attent op het volgende; **dauwtrappen op Hemelvaart**, donderdag 29 mei.

"We gaan traditiegetrouw weer stil wandelen op hemelvaart, door het bos bij Huis te Vogelenzang. Het thema is: Zie omhoog, zie om je heen. Net als vorig jaar lopen we niet ver, niet snel maar meditatief, met een wijd open oor en oog voor onze omgeving. De wandeling duurt ongeveer een uur. Om 8 uur 's ochtends verzamelen we voor de kerk. We starten met een goede tekst om te overwegen onderweg en af en toe onderweg krijgen we een nieuwe tekst, of een vraag. Maar vooral genieten we van de omgeving. Iets na negen keren we terug bij de Ontmoetingsruimte. Om kwart over negen gaan we heerlijk ontbijten. Om half elf tenslotte begeven we ons naar de kerk, om daar de hemelvaart van Onze Heer te vieren. Beter kun je je dag toch niet beginnen?"

Wilt u meelopen op deze meditatieve wandeling? Geeft u zich dan alstublieft op via rkvogelenzang@zonnet.nl of via het parochiesecretariaat op telefoonnummer 023 584 1137, dit ook in verband met de inkoop.

Bronwater, het parochiebulletin van de RK Parochie Matteus in Hoorn plaatst de volgende oproep.

Ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe. (Mt. 25, 36)

Inzamingel rozenkransen

Wanneer je wordt gedetineerd, raak je van de ene dag op de ander in een crisissituatie. Je bent gearresteerd, hebt op het politiebureau gezeten: het is een serieuze zaak. Er tolt van alles door je hoofd: hoe lang moet ik zitten, redden ze het thuis, hoe heb ik zo stom kunnen zijn! Had ik maar geluisterd..., enz. enz. In dit denken speelt ook God een belangrijke rol: God kan mij helpen, voor thuis zorgen dat het goed gaat. God is de enige, die weet hoe het echt zit. Een belangrijke rol speelt, dat je wordt teruggeworpen op jezelf: 16 uur of meer, alleen achter een gesloten deur. Dan kan God heel dichtbij komen in je eenzaamheid, je lijden, verdriet en wanhoop.

Je gaat bidden, bijbellezen, naar de viering in de gevangenis en praat met de pastor of dominee. Dan wordt in de lange uren achter de gesloten deur een rozenkrans een kostbaar bezit.

Vaak hebben geestelijk verzorgers in de gevangenis of huis van bewaring weinig of geen geld om rozenkransen aan te schaffen. Hebt u rozenkransen of bidprentjes voor dit goede doel beschikbaar? Dan kunt u deze afgeven aan De Drie Tulpen, Achterom 24a in Hoorn of aan het secretariaat Past. Nuyenstraat 3a in Zwaag. Diaken René Visser – rm.visser@quicknet.nl (0229-249580)

RK parochie **Heilige Matteüs**

> 1. Pater Wim Kuijken MSF is benoemd tot Lid in de Orde van Oranje-Nassau.

Op het gemeentehuis in Diemen werden hem de bijbehorende versierselen opgespeld door de Burgermeester.

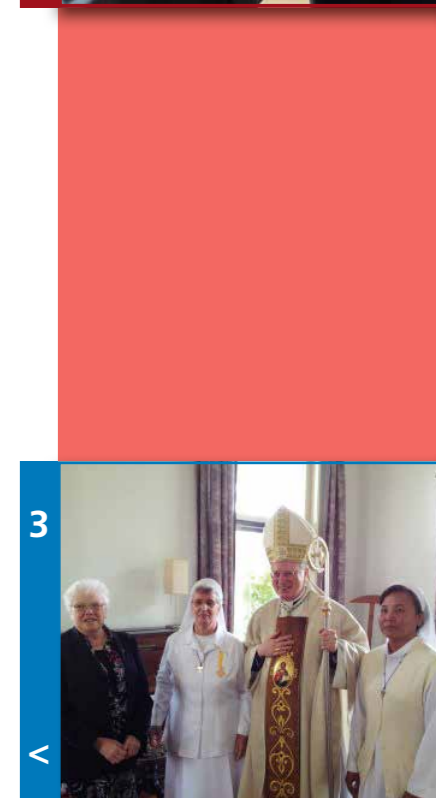
Pater Kuijken heeft veel betekend voor de mensen die aan zijn pastorale zorg waren toevertrouwd. Dit zowel in zorgcentrum Sint Jacob, andere zorgcentra en in parochies in de regio. >

> 2. Studiemiddag: De mens in de zorg

Op vrijdag 23 mei 2014 organiseert het Centrum voor de Sociale Leer van de Kerk een studiemiddag over de ontwikkelingen in de zorg. Over de beheersbaarheid van de kosten voor de zorg wordt weliswaar veel vergaderd, maar om wie gaat het eigenlijk? Wordt de mens niet vergeten bij alle kostenreductie? Welke mensbeeld kenmerkt de huidige zorg? Aan deze vragen is deze studiemiddag gewijd. Kijk voor meer informatie en aanmelding op de website van het CSLK: www.cslk.nl >

> 3. Kerkelijke onderscheiding voor zuster André Lemmers

Zuster André Lemmers van de Franciscanessen van Aerdenhout vierde op zondag 4 mei 2014 in Haarlemmerliede haar gouden kloosterfeest. Ook is zij veertig jaar missionaris en bestaat het project "Sinar Pelangi" vijftwintig jaar. Bij gelegenheid van haar feest heeft paus Franciscus haar de kerkelijke onderscheiding "Pro Ecclesia et Pontifice" verleend, die Mgr. Hendriks haar aan het einde van de feestelijke Mis heeft uitgereikt. Sinar Pelangi is een project dat zuster André in Jakarta heeft opgezet om gehandicapte kinderen op te vangen. Samen met haar medezusters in Indonesië zet zuster André zich voor deze kinderen in: verzorging, scholing, begeleiding bij operaties, werk en huisvesting, dit alles behoort tot de taken die vanuit Sinar Pelangi worden gedaan. Veel weldoeners, familieleden, kennissen en parochianen waren naar de Sint Jacobuskerk in Haarlemmerliede gekomen. Tijdens de heilige Mis vernieuwde zuster André haar geloften, terzijde gestaan door zuster Athanasia uit Indonesië en zuster Simone uit Aerdenhout. >

Bavodag 12 april 2014

Het is rumoerig in de kathedraal, de vormelingen zijn weer op weg naar huis, allen voorzien van de Bavomok. Ons vrijwilligersteam (en dat zijn er heel wat) is bezig de vaandels, stoelen, tafels, podiumdelen en wat al niet meer op te ruimen. Allemaal materiaal dat voor de 800 gasten van deze dag nodig waren.

Het is elk jaar weer een groot feest voor ons bisdom om de vele vormelingen die er zijn bij elkaar te zien. Hulpbisschop Hendriks liep blij rond en maakte allerlei foto's voor zijn eigen Facebook en sprak de vormelingen toe over de werking van de heilige Geest. Met hem hebben wij die geest ook aangeroepen. Metershoge vlammen die opstegen van het priesterkoor en abseisers die uit de koepel kwamen als antwoord, alsof dit ons duidelijk wilde maken dat God's geest is; als verwarmend vuur en ergens 'uit de hoge' komt.

"Wat bezielt je?" was de vraag waarmee de vormelingen en hun begeleiders bezig waren. De antwoorden konden ze vinden in gesprekken met mensen die vanuit een bepaalde bezieling leven. Wat bezielt nu iemand om als jong mens een grote reis te maken, wat bezielt iemand om het klooster in te gaan of als pastoor te gaan werken.

Ook de ontmoetingen met iemand van een kermisfamilie of mensen in de uitvaartzorg zorgden voor de nodige inspiratie. Af en toe waren deze ontmoetingen ook confronterend, vooral als het ging om leven en sterven, om depressiviteit en hoe daarmee om te gaan.

In het theaterdeel van de dag, kwam naar voren wat mensen moet bezielen als ze elkaar pesten en treiteren. Vooral als ze dat via de digitale snelweg doen en daarmee veel mensen beïnvloeden. Wat moet je bezielen als je een gepest iemand wilt helpen? Boeiend waren de reacties hierop.

Aan het einde van de dag hebben we samen gebeden voor die dingen die ons 'ter harte gaan'. Velen hadden in de stiltekapel een briefje met hun gebed en hun gedachten in de gebeden-box gedaan, al onze gebeden stegen net als de wierook op naar God. En terwijl wij samen aan het bidden waren en luisterden naar verhalen uit de bijbel, luidden de klokken in de torens alsof ze met ons aan het mee bidden waren. De eerste reacties hebben we al binnen: 'top dag' - 'goede onderwerpen' - 'gericht op de jongeren, boeiend!' - 'geweldige organisatie'. Wij als werkgroep Bavodag zijn blij dat het voor de 22e keer goed verlopen is. Een dag van de kerk op z'n best!!

Arjan, Gijs, Jeroen, Marius en Nico;
werkgroep Bavodag bisdom Haarlem-Amsterdam

Tienerkamp Reload

Helemaal klaar met school en is het tijd om jouw energieniveau weer wat op te krikken? Dan is dit wat voor jou! Tienerkamp Reload!

Deze zomer is er in Heiloo een spetterend tienerkamp met het thema ReLoad! 4 dagen lang met leeftijdsgenoten en vrienden een onvergetelijke tijd beleven in de de mooie omgeving van Heiloo. We leren elkaar kennen en gaan ook op zoek naar wie we zijn. 'Waar ben je goed in?', 'Wat wil ik eigenlijk?' en 'Wie is God? Op deze vra-

gen weten we niet altijd een antwoord. Ga je met ons mee op deze ontdekkingsstocht? Het beloven bijzondere dagen te worden. Een tijd vol Sport en spel, boogschieten, de natuur in, een Bonte avond en nog veel meer. We dagen jou hiervoor uit. Geef je jouw zomer een extra boost!?

Het kamp zal zijn van Woensdag 9 t/m Zaterdag 12 juli 2014. Ben je tussen de 12 t/m 15 jaar? Join us!

Waar: Juliana klooster Heiloo
Wanneer: 9 t/m 12 Juli
Kosten: € 85,-
Aanmelden: zusters@olvternood.nl
Info: 023-5112636 (Matthijs Jansen)
Organisatie: - Heiligdom Onze lieve vrouw ter nood
- Jongerenwerk Bisdom Haarlem-Amsterdam

Hét KJD Festival; in de achtertuin van een echte abdij!

Lekker met je blote voeten in het gras terwijl je geniet van goede muziek op het hoofdpodium. En als je dan toch je patatje zit te eten in de achtertuin van een abdij, waarom niet wat meer de diepte in, vragen durven stellen over waar het écht om gaat in jouw leven?

Welkom op het KJD Festival 2014: de Katholieke Jongerendag nieuwe stijl! De hele dag muziek, sprekers, activiteiten en workshops. En zondagmorgen een grootse Eucharistieviering in de openlucht. Het KJD Festival is een feest voor iedereen! Ontdek wat je gelooft en geef dat handen en voeten in je leven. Nieuw, Puur en Intens is het festivalmotto. Durf jij deze nieuwe ontmoeting aan te gaan met jezelf, anderen en de Ander?

De locatie Mariënkroon in Nieuwkuijk is een voormalige abdij, nu bewoond door de gemeenschap Focolare. De oude gebouwen liggen midden in het groen: een op sommige plekken haast sprookjesachtige sfeer, waarin het nieuwe festival haar plek zal gaan vinden.

Het KJD Festival zal plaats vinden op 28 en 29 juni voor jongeren vanaf 12 jaar (de avond en nacht alleen voor 16+). Het wordt bijna volledig georganiseerd door jongeren zelf: jongeren zijn zelf verantwoordelijk voor de opzet, de organisatie en het programma.

Vanuit ons bisdom zal er op zondagochtend een bus worden ingezet om op tijd in Nieuwkuijk aan te komen. Aanmelden kan individueel of voor een hele jongerengroep. Opstapplaatsen zijn ook in overleg met het bisdom bespreekbaar. Meer informatie: www.jongbisdomhaarlem.nl of info@jongbisdomhaarlem.nl

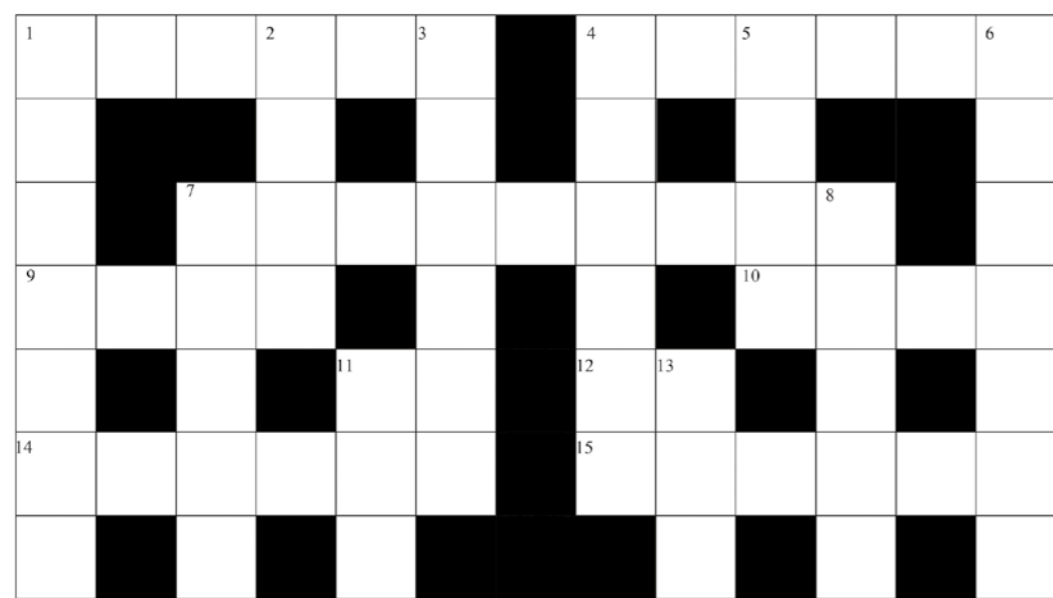
agenda

- >> 2-4 Mei
Vormingsweekend III;
Next Step, Nieuwkuijk
- >> 7 juni
Diocesane vormselviering,
Heiloo
- >> 14 juni
Netwerkbijeenkomst voor
jongerenwerkers, Haarlem
- >> 22 juni
Sint Jansprocessie, jongeren-
programma, Laren
- >> 28 - 29 juni
Katholieke Jongerendag
(nieuwe stijl), Nieuwkuijk
- >> 5 - 13 Juli
Jongerenreis Taizé
- >> 9 - 12 juli
Tienerkamp, Heiloo
(12 - 15 jaar)

Meer informatie over activiteiten in het volgende seizoen:
www.jongbisdomhaarlem.nl of
023-5112635

'n beetje crypto

Oplossing opsturen naar het redactiesecretariaat Samen Kerk, Postbus 1053, 2001 BB Haarlem

Horizontaal

1. Een voetballende parasiet in Mexico? 4. Dit duurt het langst 7. Wel vroom, maar niet slim
9. Op een golf worden weggedragen? 10. Een Engelse schop geeft wel een stimulans
11. Met dit achter uw naam bent u in orde 12. Laat die maar schuiven 14. Geplaagd land
15. Een bolgewas om er mooi uit te zien?

Verticaal

1. Met vogel drank te paard? 2. De ploeg is daar in buitenlands water 3. Dat naar zijn hand, dat zint hem wel 4. Is dat de taal der hemelgeesten? 5. Daarbij is ook vuur 6. Religieuze vogel
7. Kleding voor een uitroep die toehapt? 8. Kerstcadeautje? 11. Bevel dat soms in de weg zit
13. Luchtige houding

Prijswinnaars maart 2014

Mw. M. Klinkenberg-Edes, Haarlem;
Fam. Warmerdam, Assendelft;
R.A. Numan, Heemskerk.

Oplossing maart 2014

Johannes Paulus II, de paus van de dialoog tussen de godsdiensten

Als iets het pontificaat van Karol Wojtyla heeft gekenmerkt, dan is het wel de dialoog met de andere godsdiensten. Nog meer dan door woorden, waren het zijn gebaren die een diepe verbondenheid uitdrukten. Soms hadden behoudende katholieken moeite om die gebaren te duiden. Zo bezocht Johannes Paulus II als eerste paus een moskee, de Omayyadenmoskee in Damascus. Hij kreeg daar een Koran overhandigd en drukte er een kus op, dit tot grote ergernis van de fundamentalistisch-katholieke Pius X broederschap. Hoe kan een paus een kus geven aan een boek dat zoveel "ketterijen" bevat? Dezelfde paus organiseerde ook nog de Wereldgebedsdag in Assisi, waar religieuze leiders van allerlei godsdiensten baden in elkaanders aanwezigheid. Dat dit nog iets anders is dan samen hetzelfde gebed bidden, ontging de protesterenden. Deze gebedsdag stond natuurlijk in het teken van de heilige Franciscus, die in zijn eentje probeerde om vrede tussen moslims en christenen te stichten.

Heer, maak mij tot werktuig van vrede,
zodat ik liefheb waar men haat draagt,
zodat ik vergeef waar me n beledigt...

Intussen zijn er tegenkrachten die in dergelijke initiatieven van Johannes Paulus II een gevaarlijke ondermijning van de waarheid van het katholieke geloof zien. (zie google "sedevacante"). Toch gaat het hier juist om een katholiek perspectief in de ware zin van het woord, namelijk bevestiging van al wat waar, goed en schoon is, van welke herkomst ook.

De studierector van het Sint Janscentrum, de heer Jan van Reeth, is een groot kenner van de islam. In een door de Faculteit Katholieke Theologie gepubliceerd boek over Johannes Paulus II laat hij zien hoe diens uitspraken over de islam duidelijk gebruik maken van islamitische uitdrukkingen. De paus bad in Casablanca voor een gehoor van tienduizenden islamitische jongeren:

O God, Gij zijt goed,
en Uw barmhartigheid is grenzeloos
Aan U de lofzang van elk schepsel.

Van Reeth plaatst daarnaast de islamitische bismillah die elke Soera opent:

In de naam van God
de Barmhartige Erbarmer
Lof aan God, heer der wereldwezens.

Gezamenlijke taak

Van Reeth geeft nog veel meer voorbeelden die u kunt nalezen in het boek *De geestelijke erfenis van Johannes Paulus II*. De paus formuleert zijn gebed niet vanuit een eenvoudig relativisme: alsof het in elk geloof op hetzelfde neer komt. Deze gemakkelijke gedachte is immers niet het begin van een dialoog, maar veeleer het einde. Nee, deze paus was er van overtuigd dat godsdiensten een gezamenlijke taak hebben in de wereld om te getuigen van de heiligheid van het leven, van de vrede die de Allerhoogste schenkt en van de leegheid van materialisme en ongebreidelde consumptie zonder de edelmoedigheid waartoe God ons oproept. Pas als godsdiensten vrede met elkaar hebben, kan hun getuigenis van vrede geloof waardig klinken in de wereld.

Hierbij hoort ook christelijke zelfbezinning: hoeveel christenen geloven nog steeds dat het 'extra ecclesiam nulla salus' (buiten de kerk geen heil) betekent dat iedere niet-christen verdoemd is? Het gaat hier in oorsprong niet om een veroordeling van niet-christenen. Het gaat veeleer om een aansporing aan christenen om hun heil niet in een zelfgekozen elite te zoeken, maar binnen de moederkerk te blijven, met alle menselijke gebreken die haar aankleven! Geen gemakkelijke zaak, maar wel van grote spirituele waarde. Hier ligt een belangrijke taak voor de theologie om dergelijke uitspraken in hun context te plaatsen.

Ook de betrekkingen met het jodendom zijn door deze paus op indrukwekkende wijze gestalte gegeven. Wie herinnert zich niet de roerende beelden van de oude man bij de Klaagmuur, door middel van een brief vergeving vragend aan God voor alles wat is misdreven aan het joodse volk? Ook hier gaat het spontane gebaar vooraf aan de theologie.

Op de pelgrimstocht der mensheid op weg naar God komen we vele gelovigen tegen en ook mensen van goede wil die, wellicht zonder het te weten, op zoek zijn naar God. Johannes Paulus II was zo'n pelgrim die ons uitnodigt in zijn voetspoor verder te gaan. <

Marcel Poorthuis

Het sacrament van de eucharistie: Een ontmoeting met de levende Heer

De eucharistie is het derde initiatiesacrament, naast het sacrament van het doopsel en het vormsel. Door deze sacramenten te ontvangen, worden we volledig opgenomen in de Kerk, in de familie van God. Het sacrament van de eucharistie is zo rijk, dat er in twee nummers van Samen Kerk aandacht aan zal worden besteed.

Dankzeggen en je leven geven

Allereerst: wat betekent het woord “eucharistie”? Het betekent “dankzeggen”. Dat is wat we in elke eucharistieviering doen: we danken God voor de gave van het leven en voor wat Hij ons schenkt. Vooral danken we God voor de gave van zijn Zoon Jezus, die Zijn leven voor ons gegeven heeft. Elke eucharistieviering wordt dit opnieuw herdacht, opnieuw tegenwoordig gesteld. Met Jezus mogen we dan in de communie verenigd zijn, opdat wij

ook ons leven kunnen geven aan God en in wat wij doen voor onze naaste.

Hoogtepunt en bron

Het tweede Vaticaans Concilie beschrijft de eucharistie - als “het hoogtepunt en de bron van het kerkelijke leven” (Sacrosanctum Concilium 10). Waarom is dat zo? Omdat in elke eucharistieviering Jezus aanwezig is en Zichzelf aan ons geeft. Dat blijkt ook uit de woorden van Jezus, als Hij het sacrament van de eucharistie instelt tijdens het laatste avondmaal: *Onder de maaltijd nam Jezus brood, sprak de zegen uit, brak het en gaf het aan zijn leerlingen met de woorden: “Neemt, eet; dit is mijn Lichaam.” Daarna nam Hij de beker, en na het spreken van het dankgebed reikte Hij hun die toe met de woorden: “Drinkt allen hieruit. Want dit is mijn Bloed van het Verbond dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van de zonden” (Mat. 6, 26-28).*

In een reeks van zes stappen is tijdens het Jaar van het Geloof (oktober 2012 - november 2013) de basisboodschap van het katholieke geloof aan de orde geweest. De nieuwe reeks in Samen Kerk zal zich richten op **de sacramenten**. Tijdens zijn leven sprak Jezus met mensen, velen van hen genas Hij en ze ontvingen een nieuw perspectief. In de sacramenten wil Jezus bij ons zijn en daarom kunnen we in de sacramenten Jezus op bijzondere wijze ontmoeten en van Hem de kracht ontvangen voor onze levensweg. Dit veronderstelt van onze kant wel geloof, want sacramenten zijn geen magie. Kortom: Welke sacramenten zijn er en wat betekenen ze? En wat is de relatie met het dagelijkse leven? Deze keer staat **het sacrament van de eucharistie** centraal (deel I).

Hoe is Jezus aanwezig in de eucharistieviering?

Het tweede Vaticaans Concilie laat ons vier manieren zien waarop Jezus aanwezig is in de eucharistieviering (Sacrosanctum Concilium 7). Dat is in de biddende en zingende gemeenschap; in de persoon van de bedienaar, dat is meestal de priester; in het Woord dat gelezen wordt, waarin Jezus persoonlijk tot ons spreekt en tenslotte in het bijzonder onder de gedaanten van Brood en Wijn. Op deze wijze wil Hij tot ons komen, ons ontmoeten en bij ons verblijven. Dit is bijna te groot om te beseffen! De God van hemel en aarde maakt zich klein in een stukje brood om in ons te wonen. Om ons “geestelijk voedsel” te zijn voor onze levensweg.

Omvorming

De vraag is natuurlijk ook of de eucharistieviering, de bron en het hoogtepunt van uw en mijn leven is. Beseffen we hoe Jezus daar aanwezig is en op ons wacht? Stellen we ons werkelijk open voor Hem en de ontmoeting met Hem? Anders is het als een met een geschenk dat je onuitgepakt laat staan. En dat zou jammer zijn. Als de eucharistie werkelijk een ontmoeting is met de levende Heer, dan kan er een omvorming plaatsvinden in ons, zodat we steeds meer gaan lijken op Hem die we ontvangen. Dan kan de eucharistie vruchtbaar worden in ons leven.

Een christen alleen is in levensgevaar!

Bij velen van ons gaan de haren omhoog staan, als we horen over de zondagsplicht voor katholieken. Ziet u het alsjeblieft niet als “moeten”, daar zijn we allemaal allergisch voor! Probeer het te zien vanuit de wijsheid van de Kerk van alle eeuwen, die uit ervaring weet: “Als je als christen wilt leven in deze wereld, kom dan minimaal één keer per week met andere christenen bij elkaar.” Anders is het erg lastig om christen te blijven, laat staan om te groeien als christen, blijkt uit de praktijk. Zoals iemand ooit zei: “Een christen alleen is in levensgevaar!” Daarbij: wat belet u om vaker, bijvoorbeeld nog een keer door de week, naar de Mis te gaan? De zondagsplicht geeft een *minimum* aan! Een ieder is natuurlijk uitgenodigd om meer te geven en om zo te groeien in de relatie met God.

Mozaïek van brood en wijn in de Broodvermeningvuldigingserk (Thabgha) aan de oever van het meer van Galilea in Israël.

Gezonden

Aan het einde van elke eucharistieviering worden we gezonden. We hebben de eucharistieviering bijgewoond, maar we blijven niet in de eucharistieviering. Elke Mis worden we weer opnieuw gezonden: “Ite missa est”. Gezonden om “zout” en “licht” te zijn in deze wereld (Matteus 5, 13-14). Vanuit de ontmoeting met Jezus ontvangen we hiervoor de kracht en komt ons leven weer in Zijn perspectief te staan.

In het volgende nummer van Samen Kerk gaan we dieper in op **het sacrament van de eucharistie**. <

Mirjam Spruit

Foto: Thomas Koopman

Bisdombedevaart naar Rome in de meivakantie van 2015

In de meivakantie van 2015 organiseert het bisdom in samenwerking met de reisorganisatie VNB een bedevaart naar Rome. De eerste informatieavonden voor de ambassadeurs of contactpersonen hebben inmiddels plaatsgevonden in de drie dekenaten (6, 7 en 8 mei jl). Het is de bedoeling dat deze ambassadeurs de bedevaart vervolgens weer in de eigen regio onder de aandacht brengen en promoten! Het is de hoop dat de bedevaart mag bijdragen aan levende en betrokken geloofsgemeenschappen in ons bisdom.

Inmiddels zijn er posters en een banner van de bisdombedevaart verkrijgbaar!

Bij voorkeur via de ambassadeur van de bedevaart in uw regio kunnen posters en een banner besteld worden. Er zijn twee posters beschikbaar: één met het Petrusbeeld en één met de Christus-mozaïek. Van elk van deze posters is er een algemene variant beschikbaar en een variant waar het mogelijk is om eigen tekst toe te voegen, bijvoorbeeld een vermelding van de naam van de parochie en/of naam en gegevens van de ambassadeur.

Posters kunt u aanvragen bij de VNB: Emke de Bruijn, telefoon (073) 681 81 22 of e-mail: emke.debruijn@vnbpelgrimsreizen.nl Per regio is er één gratis banner beschikbaar. De kosten van extra banners bedragen € 65 inclusief verzendkosten. De banners zijn aan te vragen via e-mail: bedevaart@bisdomhaarlem-amsterdam.nl Graag uw naam en regio vermelden.

Bezoek www.bisdomhaarlem-amsterdam.nl voor meer informatie over de bedevaart.

De Sint Pieter

Tijdens de bisdombedevaart zullen we een bezoek brengen aan vier hoofdkerken van Rome. Het gaat om: de Sint Pieter, de Sint Paulus buiten de Muren, de Sint Jan van Lateranen en de Sint Maria de Meerdere. Hieronder wordt een korte impressie gegeven van de Sint Pieter...

Jij bent de rots

Hij was visser geweest op het meer van Tiberias. Hij had zich laten vangen door Jezus. Geboeid was hij geworden door Zijn boodschap. Die boodschap moest de wereld in! De keizer van Rome mocht dan wel denken dat hij heer en meester was op deze wereld, een god op aarde. Jezus had een andere boodschap. Hij verkondigde het koninkrijk van de liefde. "Kom" zei Hij tegen de eerste apostelen "Ga mensen vangen voor dat koninkrijk waarin alles anders is". En tegen Petrus zei Hij: "Jij bent de rots waarop Ik Mijn rijk, Mijn kerk kan bouwen. Zorg voor Mijn schapen. Wees voor het kleinste lammetje een goede herder. Bescherm ze tegen de wolven. Jou zullen ze omgorden en brengen naar die plaats waar je niet heen wilt... Het kruis ook voor jou. Maar God zal Zijn hand naar jou uitsteken en je omhoogtrekken naar zijn koninkrijk. Je zult leven. En de sleutels van dat rijk van de liefde zullen in jouw handen blijven en voor velen de deur openen naar het eeuwig leven."

Grote koepel

Petrus ging naar Rome. De Sint Pietersbasiliek staat naast de plek waar zijn kruis ooit gestaan heeft (volgens de traditie is Petrus met het hoofd naar beneden gekruisigd). Boven zijn graf is een gigantische koepel gebouwd. Bijna honderdvijftig meter hoog. Een kerk die als een moeder een wereld omarmt waarvan Jezus de Koning is. Hij is koning van de vele mensen die daar bij willen horen. In de koepel staat in goud geschreven, metershoog: "Weid mijn lammeren, weid mijn schapen. Jij bent Petrus. Jij bent de rots van Mijn kerk. Jij hebt de sleu-

Het kerkhof onder de Sint Pieter waar Petrus begraven ligt.

tels in handen. Open voor de mensen de deuren van Mijn rijk".

Graf van Petrus

Onder die immense koepel, kijkend naar beneden, is een lampje zichtbaar. Daar, achter het mozaïek, daar ligt Petrus onder het altaar. Zijn graf wordt nog altijd door velen bezocht. Er is een gouden schrijn zichtbaar, waar wol in ligt. Die wol is daarin gelegd op het feest van de heilige Agnes, zo'n "lammetje", gepakt door de wolven, vermoord. Agnes had niet mee willen doen in het spel van de hoge heren. Ze had voor zuiverheid gekozen, voor het rijk van koning Jezus. Op haar feest, 21 januari, is bij haar graf een lammetje geschoren. De wol ligt nu hier bij Petrus. Op zijn feest, 29 juni, zal deze wol, als een stola geweven, op de schouders gelegd worden van nieuwe aartsbisschoppen. Het gebaar zegt: "Wees een goede herder. Durf het kleinste lammetje van je kudde te beschermen. Draag het op je schouders. Wees zo bisschop."

Het kistje met wol voor het pallium.

Heiligen

Verder zijn hoog tegen de wanden van de Sint Pieter de mannen en de vrouwen afgebeeld, die anderen wisten te vangen voor het rijk van de liefde. Wereldwijd hebben ze zich verspreid om het evangelie te verkondigen in woord en daad. Heilig zijn ze, goede herders, nog steeds, in de hemel waar ze voor ons bidden.

De paus die het pallium uitreikt.

Rob Mascini

Samen de missionaire traditie voortzetten Maak het mogelijk!

Kijk op www.weeknederlandsemissionaris.nl voor meer informatie. Maak uw gift over op IBAN NL30RABO 0171 2111 11

**week
nederlandse
missionaris**

De uitvoering van de Week Nederlandse Missionaris is toevertrouwd aan Mensen met een Missie. www.mensenmeteenmissie.nl

De C van Cadeautje.

Wij snappen dat u voorzichtig met uw geld omgaat en komen u graag tegemoet in deze moeilijke tijden.

Daarom nu **gratis** 2 weken het **nd**®.
Bel 0342 411711 of kijk op nd.nl/2weken

Het Nederlands Dagblad.
De krant met de C, van cadeautje en van christelijk.

nd® DE KRANT MET DE C

Dit aanbod geldt alleen als u de afgelopen 6 maanden geen (proef)abonnement heeft gehad. Wij gaan zorgvuldig met uw gegevens om, zie hiervoor www.nd.nl/privacy

**DENK JE EROVER
PRIESTER TE
WORDEN?**

Kijk eens op www.tiltenberg.org of kom langs op De Tiltenberg!

Grootseminarie St. Willibrord
Zilkerduinweg 375
2114 AM Vogelenzang
tel. 0252 345 345
www.tiltenberg.org

Wilt u de priesteropleiding steunen?
Uw gift is zeer welkom op rek.nr.
NL64 INGB 000 000 5464
t.n.v. Het Grootseminarie

CREATIEVE ONTWERPEN

magazines
kranten
boeken
folders
huisstijlen
leaflets
brochures

Neem gewoon eens vrijblijvend contact op.
novente.nl | (0318) 45 67 78

novente
vormgevers

**UITVAARTVERZORGING
A. DE JONG**

sinds 1966 een vertrouwd gezicht voor een uitvaart vanuit het bisdom

persoonlijke begeleiding vanuit een familiebedrijf

Alle persoonlijke en rituele wensen zijn mogelijk.

voor vrijblijvende inlichtingen: tel.: (020) 676 1337
Cliostroet 42, 1077 KJ Amsterdam, dejong@uitvaart.nl
www.amsterdamuitvaart.nl

lid van de BGNU uitvaartverzekeringen

Bouwadvies Groot Holland

Zelfstandig onderdeel van de Monumentenwacht Noord-Holland. Wij zijn gespecialiseerd in:

- Aan- en verkoopkeuringen
- Meerjaren onderhoudsplannen
- Adviezen over vergunningen en subsidies
- Kostenramingen en begrotingen
- Begeleiding, toezicht en opleveringskeuringen
- Bestekken en werkschrijvingen

T: 075 6474586 F: 075 6474593
info@bouwadviesgroot holland.nl

Veerdijk 32, 1531 MS Wormer
Postbus 379, 1520 AJ Wormerveer

